A°. 1863. ZONDAG en MAANDAG 8 en 9 Februarij. N° 34.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is per drie maanden *f* 6 voor Rotterdam, en *f* 7 franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

BUREAU: Hoogstraat, Wijk 10, N.° 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels.......... *f* 1.—
Iedere regel meer .... - 0.20
Andere Advertentien per regel.......... - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

De Opstand in Polen.

Er is zeker moeijelijk een droeviger schouwspel denkbaar dan dat van het Poolsche Volk, hetwelk, na het verlies zijner onafhankelijkheid, den vurigen wensch blijft koesteren naar de herleving zijner nationaliteit, zonder eenig redelijk vooruitzigt dien wensch althans in de naaste toekomst te zullen zien verwezenlijkt. Pijnlijker wordt nog de indruk, wanneer men daarbij bedenkt, dat dit Volk aan de ruwste vervolging en aan iederen dag terugkeerende kwellingen van allerlei aard is prijs gegeven, terwijl het nergens een toevlugtsoord vindt, en alles wat elders tot het geluk van den individu bijdraagt, het huiselijk leven en de zorg voor de toekomst van het opkomend geslacht, slechts de bron is van onnoemelijk veel leed en wanhoop. Alleen bij een volslagen gemis aan gevoel van regt en menschelijkheid, is het mogelijk zijne sympathie te onthouden aan de slagtoffers van een systeem van vreemde overheersching, welks erkend doel geen ander is dan om bij de onderdrukte Natie ieder beginsel van leven en veerkracht uit te dooven, en een vrij Volk te herscheppen in eene verzameling van gedachtelooze automaten.

Het is dan ook niet meer dan natuurlijk dat allen, die liberaal denken, een belangstellenden blik vestigen op de Poolsche natie, telkens wanneer deze tot de uiterste grenzen van radeloosheid gedreven, hetzij in lijdelijk hetzij in feitelijk verzet komt tegen het Russisch Gouvernement. Tot nu toe toch is dat verzet steeds vruchteloos geweest en heeft het alleen gestrekt om den zwaren last nog zwaarder te maken, en de kansen op eene mogelijke bevrijding te doen verminderen. Wanneer de Polen alleen luisterden naar de stem van het koude verstand, zouden zij er zich wel voor wachten hunne krachten in eene vruchtelooze worsteling uit te putten, en in plaats daarvan het gunstig oogenblik verbeiden, dat bij de gisting, die in het Russische Rijk ten gevolge van de emancipatie der lijfeigenen en de behoefte naar vrijzinnige instellingen heerscht, in eene misschien niet verre toekomst te wachten is. Doch er zijn omstandigheden in het leven van een volk, even goed als in dat van den mensch, waarin naar de stem der voorzigtigheid niet meer geluisterd en aan het overkropt gemoed de vrije teugel gelaten wordt. Eene dergelijke omstandigheid heeft onlangs in Polen plaats gegrepen, en de sedert jaren broeijende misnoegdheid in lichtenlaaijen vlam doen uitbarsten.

De onmiddellijke oorzaak van den opstand die thans in Polen is uitgebroken was, gelijk bekend is, de oproeping der militaire dienstpligtigen. Oppervlakkig beschouwd schijnt het vreemd, dat een last die in de vrijste Staten van Europa zonder morren wordt gedragen, zoo drukkend voorkomt aan een Volk dat van alle staatkundige regten is verstoken. Doch die bevreemding wijkt spoedig, wanneer men bedenkt, dat de inlijving bij het leger ongeveer hetzelfde is als een vonnis, dat ter dood of tot eeuwige ballingschap veroordeelt. De meesten vinden hun einde in den Caucasus, in Siberië of in het Oural-gebergte, en het is geen zeldzaam geval, dat van de honderd recruten geen vijf den vaderlandschen grond terug zien.

Sedert den oorlog in de Krim was Polen van de oproeping der militaire dienstpligtigen verschoond gebleven, en na die betrekkelijke verademing was de korten tijd geleden uitgeschreven ligting eene des te meer verpletterende tijding. De omstandigheden, waarmede zij gepaard ging, deden de verbittering ten top stijgen. Het platte land werd vrijgesteld van den last en deze met dubbele zwaarte gelegd op de steden. En hoe geschiedde de aanwijzing dergenen, wien het treurig lot zou treffen? Met ter zijde stelling van alle waarborgen eener op dit punt zoo noodzakelijke onpartijdigheid, wezen de administratieve autoriteiten geheel naar eigen goeddunken aan, welke jongelieden al dan niet de uniform dragen zouden. Dit was eene gemakkelijke manier om zich te ontdoen van allen, wier gezindheid men wantrouwde, of wier maatschappelijke stand en karakter vroeg of laat hun invloed kon verschaffen op de massa van het volk. Met afschuw herdenkt ons vaderland de gruwelen door de Spaansche dwingelandij eenmaal gepleegd, doch het zal moeijelijk vallen een maatregel uit dat tijdperk te noemen, die gelijk gesteld kan worden met de verfijnde wijze, waarop door de ligting zijner jongelingen het Polen van onzen tijd in hetgeen hem het dierbaarst is getroffen werd.

Men zegt, dat tot het staken der ligting bevel is gegeven, doch het is de vraag of deze ter elfder ure genomene maatregel de eens aangegorde wapenen zal doen nederleggen. Hoogst waarschijnlijk zal zulks het geval niet zijn en nog veel bloed vergoten worden eer alles weder tot het oude is teruggekeerd. Aan eene zegepraal der Polen is niet met grond te denken. De overmagt, die zij te bekampen hebben, is te groot, om, zonder onvoorziene gebeurtenissen, met goed gevolg te kunnen worden aangetast. Zoo zal dan het bloedig drama, dat is aangevangen, vermoedelijk tot geen ander resultaat leiden dan tot eene verzwaring van het juk, waaronder Polen gebukt gaat, zoo het althans mogelijk is dat het nog zwaarder wordt dan het thans reeds is.

Aan wie de schuld te geven van het lijden van het Poolsche Volk? Aan den Russischen Keizer, aan den Grootvorst Konstantijn, zijn Stadhouder? Wanneer men het deed, zou men een onregtvaardig oordeel vellen. Noch de een, noch de ander, kan aansprakelijk gesteld worden voor een toestand, dien geen van beide heeft in het leven geroepen. Het is niet uit wraakzucht of haat, dat het Russisch gezag in Polen slechts *één* middel van regering, dat van het geweld, kent, maar het is de drang der omstandigheden, die noopt om voortdurend tot dit droevig middel zijne toevlugt te nemen. Het enkele feit zijner heerschappij in Polen dwingt Rusland met onverbiddelijke noodzakelijkheid, de beul te wezen van een grootmoedig en ongelukkig volk. Voor duurder prijs is zelden eene uitbreiding van grondgebied gekocht geworden. Want behalve dat Rusland daardoor in materiële kracht niets gewonnen, maar eerder verloren heeft, schaadt de rol, die het vervult, aan den zedelijken invloed, dien het als een groot en magtig Rijk geroepen was in Europa uit te oefenen. Het boet op die wijze voor het grootste politieke misdrijf van den lateren tijd, de verdeeling van Polen, en levert tevens eene schitterende bijdrage tot de waarheid, dat iedere schending der regten van een beschaafd volk voor niemand wrangere vruchten draagt dan voor hen, die zich aan die schending hebben schuldig gemaakt.

ROTTERDAM 7 Februarij.

Heden avond is rondgedeeld het voorloopig verslag der Commissie van Rapporteurs uit de Tweede Kamer der Staten-Generaal nopens het wetsontwerp betrekkelijk de cultuur-ondernemingen in Nederlandsch-Indië, hetwelk door den thans afgetreden Minister Uhlenbeck is voorgedragen. Blijkens dat verslag meende men in de afdeelingen der Tweede Kamer nagenoeg eenparig dat er behoefte bestaat aan regeling van geheel het onderwerp der cultuur-ondernemingen, buiten overeenkomst met het Gouvernement. Het ontwerp zelf ondervond, zoo als bekend was, grooten tegenstand uit verschillenden hoofde.

Het belangrijkste feit van den dag mag men voorzeker noemen, het antwoord dat de Koning van Pruissen, Wilhelm I, op het adres van antwoord aan de Tweede Kamer gegeven heeft.

De Koning is geen haarbreed geweken; hij heeft zich homogeen verklaard met de handelingen van het Ministerie, hij heeft zelfs die handelingen „grondwettig" genoemd; geene poging hoegenaamd is er gedaan om aan den pijnlijken toestand een einde te maken. Het Huis heeft het oordeel des Konings, toen het door den President Grabow werd voorgelezen, „staande" en „stilzwijgend" aangehoord. Die houding der Kamerleden, zij is welsprekend en kondigt naar onze meening den naderenden storm aan. Wij wenschen in geene nadere ontleding te treden; het oordeel laten wij aan onze lezers over en verwijzen hen naar het antwoord, dat nagenoeg woordelijk onder „Berlijn" voorkomt.

Hoewel Engeland doorgaans het parlementaire Rijk bij uitnemendheid wordt genoemd, weet men dat de discussien over het adres van antwoord op de troonrede zelden langer duren dan twee dagen, zelfs dan wanneer er quaestie bestaat van ontbinding van het Ministerie, waarvan trouwens nu geen sprake is, of kan zijn, na de nederlaag welke de Tory-partij — hoe onbeteekenend ook de debatten waren — geleden heeft.

Van langeren duur zijn de discussien in het Fransche Wetgevend Ligchaam; alle mogelijke politieke quaestien worden daar aangeroerd, zonder dat men eigenlijk weet met welk doel, of liever, zonder dat men het doel, dat men zich heeft kunnen voorstellen, zal bereiken. Protesten toch schaden den Keizer niet en inlichtingen laat hij niet meer geven dan die welke hij oorbaar acht. [Zie verder onder Parijs.]

Ook in de Moldo-Wallachijsche Kamer van Afgevaardigden wordt het ontwerp-adres van antwoord op de troonrede bediscussieerd. Door 40 afgevaardigden is een amendement op dat antwoord voorgesteld. Daarin wordt o. a. een terugblik geworpen op den toestand des Lands sedert het Parijsche verdrag; vervolgens wijst men er op dat, indien de voordeelen die het Rijk aan dat verdrag, aan de conventie, en aan de definitieve vereeniging van de Donau-Vorstendommen verschuldigd is, nog niet die voordeelen hebben afgeworpen die men regt had er van te verwachten, dan moet men dit alleen wijten aan de omstandigheid dat het Gouvernement het constitutioneel beginsel niet getrouw naleeft. Het adres eindigt aldus: „Het is ons pijnlijk om de smartelijke wonden der Natie u in al hare naaktheid bloot te leggen. Nogtans achten wij dit onzen pligt, opdat men zoude kunnen terugkeeren op den dwaalweg dien men bewandelt." Dit adres schijnt evenwel, naar het oordeel van 33 afgevaardigden, niet sterk genoeg van uitdrukking geweest te zijn. Zij hebben een tegen-ontwerp ingediend, waarin het Gouvernement vreeselijk werd gehekeld. Dat men dergelijke handelingen meer moet toeschrijven aan de machinatiën van de partij, welker doel het is Vorst Couza van den troon te stooten, wordt duidelijk uit de omstandigheid bewezen, dat reeds des avonds velen van hen die het tweede adres hadden geteekend, hunne handteekening hebben teruggenomen. Bovendien is de bevolking en het leger op de hand van den Vorst.

De berigten uit Polen luiden steeds ongunstiger. De strijd wordt met afwisselend geluk gevoerd; nu eens zijn het de Russische troepen die het onderspit delven, dan weder zij die zich tegen het willekeurig gezag des Keizers verzetten. Wat zal het einde zijn? Zal het vreeselijke bloedbad er toe leiden dat Rusland zijn wingewest verliest, of zal de Keizer gedwongen worden tot concessien? Wij mogen den tijd niet vooruitloopen; bovendien bepalen wij ons bij het schrijven van dit overzigt meer tot feiten dan wel tot beschouwingen. Wij zouden anders de meening durven opperen, met het oog op het Spaansche juk dat eenmaal ons dierbaar Vaderland was opgelegd, dat, verkoelt de Vaderlandsliefde bij de Polen niet, ook eenmaal de naam van hun Vaderland weder op de lijst der Europesche Staten zal prijken.

Men zal zich herinneren, dat wij dezer dagen melding maakten van een conflict, dat tusschen Engeland en Brazilië was ontstaan. In de zitting van het Lagerhuis heeft de heer Layard evenwel verklaard, dat de bezwaren zijn opgeheven en dat men zich weldra weder zal kunnen verheugen over de herstelling van de vriendschappelijke betrekkingen met dat Rijk.

KOLONIEN.

(Per Overland-Mail.)

BATAVIA 27 December.

Bij besluit van 19 dezer heeft de Gouverneur-Generaal bepaald, dat verzoeken om regt van opstal voor de oprigting van particuliere suikerfabrieken in de residentie Banjoemaas en Bagelen, wanneer het voorkomende in Staatsblad 1858, n.° 98, zich daartegen niet verzet, door de Regering zullen worden ingewilligd, en dat de indigo-cultuur in die gewesten zal worden ingetrokken, waar die de particuliere suiker-cultuur in den weg mogt staan.

Het is nu vier jaren geleden, dat de heer D. N. Buys, koopman te Batavia, het voornemen opvatte, om met eigen middelen te beproeven, de Ned. Indische stoomvaart met steenkolen te gerieven, daar de Gouvernements-exploitatie op Borneo even goed als de arbeid der maatschappij voor de mijnontginning, tot dien tijd nog weinig hadden voorzien in de behoefte aan steenkolen in den Indischen archipel. Hij vestigde ter bereiking van dat doel zijne aandacht op het eiland Poeloe-Laut, digt bij de Z. O. kust van Borneo gelegen, en sloot met den leenheer van dit eiland, Pangeran Abdul-Kadir, een contract, waarbij deze leenvorst aannam, den kolenrijkdom van Poeloe-Laut te ontginnen en de heer Buys zich verpligtte volk voor hem aan te werven en de ten dage komende kolen tegen vasten prijs te koopen en af te voeren. Dit contract werd in julij 1859 gesloten.

Reeds zijn 16,000 ton steenkolen van daar afgevoerd en de heer Buys heeft een contract gesloten met het Gouvernement van Ned. Indië, om aan hetzelve gedurende vijf jaren eene hoeveelheid van 5000 ton steenkolen 's jaars te leveren, waarvan 2000 ton te Macassar, 1800 ton te Bima en 1200 ton te Banka, gemiddeld tegen *f* 23.30 per ton vrij op de plaats der aflevering. Later is die levering nog uitgebreid tot 7500 ton 's jaars.

Men leest in het Bataviaasch Handelsblad:

In het begin van de maand februarij dezes jaars werd de heer J. Rauwenhoff, civiel architect te Batavia, verrast door eene dispositie van den raad van justitie, waarbij tegen hem werd verleend regtsingang met bevel van voorloopige inhechtenisneming.

Deze maatregel werd gemotiveerd door de bewering als zoude er voldoende aanwijzing bestaan, dat de heer Rauwenhoff in de jaren 1860 en 1861, door den ingenieur Brocx, onder den titel van Europeschen werkbaas, belast zijnde met de vergrooting van de gevangenis te Tangeran en met het bouwen van eene houten brug over het naburige spruitje Sabie, niet alleen het provenu van houtwerken, welke afkomstig van de vroegere brug en door hem aan den Chinees Oeij Yang Long voor *f* 190 verkocht waren, zoude hebben verduisterd, maar ook, door middel van valsche opgaven in ordonnantiën en werkstaten, gelden aan den lande zoude hebben ontvreemd.

Nadat de instructie, welke vijf maanden had geduurd, was gesloten, requireerde het O. M. des beklaagden teregtstelling; echter alleen omtrent het gebeurde bij het bouwen van de brug over den Sabie. De bezwaren tegen des beklaagden handelingen bij de vergrooting

Wat het Tooneel worden kan.

Dat men aan „Jan en alleman" denkt, wij vinden het uitmuntend, en hebben dit onlangs door ons „Aannemen" bewezen, maar aan zulk denken is in onzen tijd voorzeker geen gebrek. Volks-concerten, volksvoorlezingen, volksfeesten, volksonderwijs, ze behooren onder de verblijdendste teekenen des tijds. Maar die stroom van algemeene liefde tot den naaste mogt ook wel eens over onze eigene akkers geleid worden. Voor den een moet men den ander niet vergeten. Ik dacht er dezer dagen aan, toen ik zelf een uitspanning zocht en, op raad van een mijner vrienden, stevende naar.... Och! ik zal maar niet zeggen waar; het was toch niet in Rotterdam, en ik behoef dus niemand te waarschuwen door eene beschrijving mijner verveling, gedurende 5 lange bedrijven, natuurlijk met een voorspel, en op bijster naauwe en harde banken. Wanneer zal het tooneel zich toch weder eens verheffen tot vroegeren glans? Wanneer zal men de dagen weêr beleven, toen niet maar voor een enkelen keer eene schitterende ster aan den tooneelhemel flikkerde, „als gast", om spoedig weder te verdwijnen, maar elken gang naar den schouwburg waarlijk kunstgenot heeten mogt.

Wanneer? Vergun mij eene geschiedenis.

Het voormalig Hertogdom Berg, met de hoofdstad Dusseldorp, was door den vrede van 1815 bij Pruissen gevoegd, en een der eerste zorgen van den nieuwen Vorst, Koning Friedrich Wilhelm IV, betrof de in verval geraakte stichting van den Keurvorst, Karl Theodor van de Paltz, de schilder-academie, in 1767 door hem in deze stad gevestigd. Onder het voortreffelijk bestuur van Cornelius en Schadow verhief deze zich weldra tot ongekenden bloei, en werd de bakermat der later zoo beroemde Dusseldorper schilderschool. Mannen als Lessing, Bendemann, Hübner, Schirmer, Schrödter enz. voltooiden hier hunne eerste werken, en vormden de kern waarbij zich alles aansloot, wat in stad en omstreek op hoogere beschaving aanspraak maken kon. Schnaase, de bekende kunstregter, von Uechtritz de dichter, Immermann, sedert 1827 Landesgerichtsrath in Dusseldorp, waren met de eerstgenoemden het middelpunt, waarom zich een aantal minder bekende jongelingen en mannen schaarde, die zich aangetrokken gevoelden door den geestrijken omgang, welke zich weldra in dezen kring openbaarde. Meest allen mannen in de kracht van hun leven, vol illusien voor de toekomst, zonder drukkende zorgen voor het heden, zochten zij 's avonds in gezellig zamenzijn ontspanning van den arbeid van den dag, en onbelemmerd door eene kritiek, onder gelijkgezinden niet te duchten, liet men elken inval, hoe dol soms of buitensporig, vrijen loop.

Gezellig vermaak was hoofddoel, en ieder gaf daartoe gaarne ten beste wat hij aan geest of talent bezat. „Wij leidden een tweede studentenleven" zegt Immermann, „maar brooddronkenheid en ruwheid, bij den jongeling zoo vaak het gevolg van overmagtigen levenslust, bleef uit dezen kring van rijperen in jaren gebannen. Studentenleven was 't, in zoo ver men zich, één van geest en één van zin, sterk gevoelde tegenover elk oordeel van de buitenwereld, en onbekommerd over het *qu'en dira t'on*, aan vernuft of talent vrijen teugel liet, maar 't bleef een leven gelouterd door de kunst, door een zich-zelf-bewuste liefde voor het schoone en afkeer van het wanstaltige ook op zedelijk gebied. De kunst en wat de kunst betrof bleef toch, zelfs al zocht men slechts uitspanning, op den voorrang, en de grilligste spelingen van het vernuft, wisselden dan ook af met degelijke gesprekken, over hetgeen ieder dáár het meest aan 't hart ging. Groteske optogten en maskeraden, waarbij de dartelste luim had voorgezeten, gingen gepaard met voorstellingen van levende beelden en muziekale en dramatische uitvoeringen, waarbij men de strengste eischen van het schoonheidsgevoel in het oog hield. Vooral Schnaase, door zijne voorlezingen over de Geschiedenis der beeldende kunsten, en Immermann door dramaturgische verhandelingen, op de wijze van Tieck, wisten aan deze gezellige bijeenkomsten eene hoogere wijding te geven.

De geest in dezen kring gewekt, werkte spoedig naar buiten. Niet tevreden met hetgeen men in eigen boezem en uit eigen middelen tot stand kon brengen, stelde men spoedig ook hoogere eischen aan hetgeen buiten dien kring op het gebied der kunst geleverd werd.

Vooral het tooneel — de lieveling van Immermann — vormde te Dusseldorp een te schreeuwend contrast met den smaak en de neiging van dit gedeelte van het publiek, om geene zucht tot verbetering te wekken. Het stadje bezat een schouwburg, maar het gezelschap, dat er elken winter voorstellingen gaf, was een der slechtste van Duitschland. Geen enkel buitengewoon kunstenaar was er aan verbonden, en de schouwburg werd dus slechts bezocht door degenen die geen beter middel wisten om den tijd te dooden.

In 1831 echter had Immermann zijn treurspel „Andreas Hofer" voor de opvoering gereed, en bij gebrek aan beter zou het door de gewone acteurs worden vertoond. De dichter dirigeerde natuurlijk de repetitien, en reeds toen bleek wat, bij degelijke leiding, zelfs van zeer middelmatige schouwspelers kan worden verkregen. Derossi, de directeur van het gezelschap, was te goed financier om niet te begrijpen dat het in zijn belang was, van zulke hulp partij te trekken, ook al streed het met de traditiën, dat een vreemdeling zich met zijne acteurs bemoeide. Gaarne gaf hij dus Immermann de vrijheid, ook bij de „Glavigo", die in het voorjaar van 1832 op den sterfdag van Goethe zou worden opgevoerd, de acteurs met raad en daad ter zijde te staan, en ook nu weder werden Immermann's pogingen door het beste gevolg bekroond.

In hetzelfde jaar liet de stedelijke raad den vervallen schouwburg herstellen, en nu werd in den vriendenkring de wensch algemeen, dat de dramatische kunst niet langer op zóó armzalige wijs in Dusseldorp zou worden vertegenwoordigd, als tot heden het geval was. Met meesterlijken tact maakt Immermann van deze stemming gebruik, en sticht tegen den winter een Theater-verein, dat zich veredeling van het tooneel ten doel stelt, door onmiddellijken invloed op de acteurs. Door de belofte van geldelijke ondersteuning wist men den directeur en zijn gezelschap voor het plan te winnen; het groote publiek hoopte men door het beter gehalte der volgende opvoeringen de wenschelijkheid van den maatregel te doen inzien.

Met moed toog Immermann aan den arbeid. Het gold hier de taak, van zeer middelmatige acteurs, degelijke, althans dragelijke uitvoeringen te verkrijgen, en het stond bij hem vast, dat dit kon gelukken. Gebrek aan ensemble was, volgens zijne meening, vooral de kwaal waaraan geheel het Duitsche tooneel leed. Nergens, zelfs niet in de grootste plaatsen, waar de beroemdste schouwspelers aan het tooneel waren verbonden, vond men de eenheid, die een hoofdvereischte is, zal de dramatische uitvoering niet

van de gevangenis te Tangeran waren reeds bij de instructie opgehelderd geworden.

Niettegenstaande namens den beklaagde eene uitvoerige memorie van suggestie aan den raad werd ingediend, werd de gevraagde teregtstelling bevolen.

Op den dertigsten september werd het onderzoek ter teregtzitting geopend, terwijl intusschen in de acte van beschuldiging van drie grieven was afgezien. Een daarvan behelsde de ordonnanceeringen voor het loon van een Europeschen werkbaas, die, zoo men meende, niet bij het werk geweest was. Het was echter der justitie gebleken, dat met dien nederigen titel alleen de beklaagde zelf werd bedoeld.

Bij het onderzoek over de zes overgeblevene punten werden door zaakkundige getuigen de meest gewigtige mededeelingen gedaan omtrent de administratie bij de burgerlijke openbare werken in deze afdeeling. Het zesde punt van beschuldiging luidde: het in strijd met de waarheid opgeven aan den heer Brocx van het aanwezen van een Europeschen opziener bij het werk, naar welke opgave de heer Brocx ordonnantien voor dienstloon zoude hebben opgemaakt. Uit de daartoe betrekkelijke processtukken en getuigenverklaringen bleek, dat die ordonnantie niet van den beklaagde, maar alleen van den heer Brocx afkomstig was; dat van de drie exemplaren één door den heer Brocx en de twee anderen door den beklaagde waren geteekend voor ontvangst, hoewel de laatste nooit het bedrag had getoucheerd, en hij ook van den geheelen inhoud volkomen onkundig was geweest.

Ook omtrent de beschuldigingen van hooger loon aan mandoors en koelies te hebben in rekening gebragt, dan werkelijk door hen was genoten, waren de resultaten van het onderzoek voor den beklaagde allergunstigst.

Het O. M. concludeerde tot schuldigverklaring aan de misdrijven van opzettelijke ontrouw door een Europeschen werkbaas bij 's lands burgerlijke openbare werken in de uitoefening zijner functien gepleegd, en van valschheid in openbare geschriften, en tot veroordeeling van den beklaagde mitsdien tot tuchthuisstraf gedurende drie achtereenvolgende jaren en eerloosverklaring.

Daarentegen werd namens den beklaagde geconcludeerd tot vrijspraak.

De raad van justitie sprak den beklaagde vrij van de vijf laatste punten van beschuldiging, maar nam als wettig en overtuigend bewezen aan, dat bij het provenu der verkochte houtwerken had verduisterd, waarom hij werd schuldig verklaard aan misbruik van vertrouwen en veroordeeld tot twee jaren gevangenisstraf.

In revisie van dit vonnis werd eene uitvoerige memorie aan het Hoog Geregtshof ingediend, met verzoek den beklaagde ook op het eenig overgebleven punt vrij te spreken. De argumenten, waardoor dit verzoek werd geadstrueerd, kwamen in substantie hierop neder: dat de beklaagde beweerde de houtwerken afkomstig van de vroegere brug over de Sabie te hebben verkocht en het provenu te hebben doen strekken in mindering van het bedrag, dat door den kooper wegens transport van het benoodigde materiaal aan het Gouvernement werd in rekening gebragt; dat het een zoowel als het ander was geschied met volkomene goedkeuring en voorkennis van des beklaagden chef, den heer Brocx, die hem ook bij 't einde zijner werkzaamheden al geheel acquit en décharge had verleend; dat de aard van beklaagde's werkzaamheden en de verhouding tot zijn chef, waardoor hij in de meening moest geraken, dat hij alleen tegenover dezen verantwoordelijk was, niet van dien aard waren, dat men hem alsnog om regtsgeldige bewijzen konde vragen tot adstructie van zijn beweren; dat echter door de getuigen werd bevestigd, dat het provenu der houtwerken was verrekend met het transportloon, en ten laatste, dat het O. M. noch te dezen opzigte, noch omtrent eenig ander beweren van den beklaagde, eenig bewijs voor de onwaarheid of onaannemelijkheid daarvan had bijgebragt.

In den morgen van den 23 december, dus ruim tien maanden nadat beklaagde in preventieve hechtenis was gesteld, werd het arrest van het Hoog Geregtshof geteekend, waarbij hij volkomen werd vrijgesproken, en zijne onmiddellijke in vrijheid stelling gelast werd.

Door Zijne Exc. den Gouverneur-Generaal van Nederl. Indië zijn de volgende beschikkingen genomen:

Civiel Departement.

Bevorderd: tot opz. 1ste kl. bij de indigo-cult. J. G. Walter, bij de burgerl. openb. werken tot opz. 1ste kl. W. F. Jansen, A. W. Koot, J. Flikkenschild en W. Goedhuys, en tot opz. 2de kl. C. A. de Lean en C. F. Welker.

Benoemd: tot secr. tevens vendum. van de res. Menado mr. P. A. Matthes, tot ontv. der ink. en uitg. regten tevens haven- en pakhuism. te Benkoelen J. C. Botter, bij de dir. der burg. openb. werken tot hoofdc. E. D. C. Philips, tot 1ste komm. A. N. Dinger en 2de komm. A. H. Clignett Jr.

Ontslagen: eerv. uit zijn betrekk. onder toek. van wachtg. de secr. tevens vendum. van de res. Menado M. H. Beekveld.

Overgeplaatst: van Bat. n. Soerab. om werkz. te zijn onder de bevelen van den eerstaanw. ingen. in het gewest van dien naam J. C. Motta en v. Djokjokarta n. Samar. W. F. Jansen, van Pasoeroean n. Bat. om werkz. te zijn als 1ste teeken. bij de dir. A. W. Koot, van Makassar naar Djokjokarta onder de bevelen van den res. van dat gewest W. P. Brandes, van Serang n. Koepang onder de bev. van den res. van Timor J. Flikkenschild, allen opz. 1ste kl., en van Muntok naar Kediri onder de bev. van den res. in dat gew. de opz. 2de kl. G. Bruins.

Vergund: de uitoef. van het beroep van landm. aan J. P. Caspersz, F. G. Beekman, J. F. F. Moet en C. L. Heyligers.

Bepaald: dat de opz. 1ste kl. W. Goedhuys, H. Th. Ziesel, J. C. van Dongen en de opz. 2de kl. C. A. de Lean, C. F. Welker, H. Bokhorst en J. W. Winkrink op de hun vroeger aangew. standpl. Bandjerm., Samar., Bat., Tjiandjou, Ternate, Anjer en Batavia gevestigd blijven.

Bevestigd: als opz. 1ste kl. H. Th. Ziesel en J. G. van Dongen, als opz. 2de kl. H. Bokhorst, G. Bruins en J. W. Winterink.

Militair Departement.

Bevorderd: bij het wapen der inf. tot kap. bij het bat. H. F. Thissen.

Ontslagen: op hun verz. eerv. uit Z. M. dienst de adj. paardenarts G. L. Reedijk, en met regt op pens. de maj.-komm. der art. in de 1ste mil. afd. op Java J. Th. v. Bloemen Waanders en de off. van gez. 3de kl. J. P. Hönig.

Overgeplaatst: bij de gen. dienst te Palemb. W. J. J. Zuur, en bij de exp. gen. dienst in de Z. en O. afd. van Borneo W. van Geer, beide off. van gez. 3de kl. van het groot mil. hosp. te Willem I.

Verleend: een 2jarig verl. n. Ned. aan de kap. der inf. P. R. de Rochemont en K. W. J. van Heemskerk, en weg. ziekte aan G. P. G. Vroom.

Gesteld: op non-act. de kap. der inf. jhr. J. S. van de Poll.

Marine Departement.

Ontslagen: op hun verz. eerv. uit 's lands dienst de 2de mach. bij de dienst der gouv. marine S. Moll, en met regt op pens. de adm. bij het mar.-etabl. te Soerab. J. G. Grauss.

TROUW-, GEBOORTE- EN DOODBERIGTEN.

Gehuwd: Batavia, F. W. Wouters, wedr. van C. C. Eicke, met J. C. Koopman; B. Charles met D. Davelaar, wed. Mensinga. — Buitenzorg, J. J. Jonker met S. P. Groenbos. — Meester Cornelis, J. J. W. E. Verstege met J. M. Menu, wed. Welter. — Tjiringie, F. W. v. Beusekom met F. W. C. Berlauwt.

Bevallen: Tjilatjap, H. G. du Perron, v. d. Poel, d. — Samarang, Vrouw Dekker, geb. Rambaldo, d. — Madioen, F. v. d. Voort, geb. Niggebrugge, z. — Salatiga, H. v. Balluseck, geb. v. Lijnden, d.

Overleden: Samarang, J. A. v. Lakerveld; W. v. Dapperen, 31 j. — Soerakarta, S. E. Lehnkering, geb. Schultz. — Soerabaija, Joh. Ruyll, 55 j.

BUITENLAND.

ENGELAND.

LONDEN 6 Februarij.

(*Particuliere Correspondentie.*)

De Prins van Wallis zou gisteren voor het eerst zitting nemen in het Hoogerhuis; de toevloed van nieuwsgierigen was daardoor zoo groot, dat ik haast geen plaats kon krijgen op een der Diamond boats om mij van Londen-bridge naar Westminster Bridge te laten varen. Aan het Parlementsgebouw gekomen was het gedrang nog grooter, ja zelfs in die mate dat onze ijverige politie moeite had om een goede baan open te laten. Gij ziet er alweder uit dat als de Prins in 't spel is, dat dan de volksgeest reeds opgewonden is. In het gebouw gekomen vond ik de tribunes, voor vreemdelingen bestemd, opgevuld met dames, waarvan de eene al boven de andere uitmuntte in prachtige kleedij, terwijl de publieke tribunes, zoo als dat trouwens uit den aard der zaak spreekt, opgepropt waren. Ten twee ure kondigde het statige gelui van St. Margaretskerk de aankomst aan van de commissarissen. Kort daarna trad de Lord-Kanselier binnen en nam zijne plaats in op den voor hem bestemden zetel tegenover den troon, en begon daarop de troonrede in naam der Koningin voor te lezen. Ik was in de gelegenheid om u deze met mijn vorigen te doen geworden, en behoef er dus niet op terug te komen.

Met den inhoud moeten wij allezins tevreden zijn. Wel is waar er worden geene questions brulantes in besproken, maar waar niet is, daar heeft de Keizer zijn regt verloren en het is in mijn oog maar beter dat men bij dergelijke gelegenheden zoo weinig mogelijk zegt; dit is ongetwijfeld beter, dan dat men gedwongen is veel te moeten zeggen. De eenige donkere schaduw is de heerschende nood in de fabriekdistricten, maar daar tegenover staat het glansrijke feit, dat Engelands vermogen aan allen toebehoort, wanneer de nood aan den man is.

Nadat de rede was uitgesproken verwijderden zich de leden van het Lagerhuis, en de zitting van het Hoogerhuis werd opgeschort tot even voor 4 ure.

De tribunes leverden thans wezenlijk een prachtig gezigt op, en zij die er prijs op stellen eene zeldzame collectie adellijken te zien, hadden deze gelegenheid niet mogen verzuimen. Kort nadat het gebed door dr. Philpott gelezen was, trad Z. K. H. de Prins van Wallis binnen, en na den gebruikelijken eed afgelegd te hebben, nam hij zijne plaats in aan de regterzijde van den troon. Het genot — dus moet ik de blikken vertolken die allerwege op hem werden geworpen — was evenwel slechts van korten duur. Naauwelijks toch was Z. H. gezeten of hij zette zijn hoed op, stond op, boog voor de vergaderde Pairs en verliet het Huis.

Hij droeg de uniform van generaal van het leger waarop zijne verschillende eereteekenen prachtig uitkwamen. Natuurlijkerwijze was hem de bermelijnen mantel omgehangen. Het Huis ging daarop op nieuw uiteen en vergaderde weder omstreeks half zes ure. De Koninklijke rede werd op nieuw gelezen, en daarop nam graaf Dudley het woord en stelde het adres van antwoord voor, dat als gewoonlijk een echo was van de troonrede; dit ontwerp werd daarna door lord Granard ondersteund. Graaf Derby nam daarna het woord en betuigde zijnen dank over de aankondiging van het huwelijk van den Prins; dit werd echter zoo haastig geuit, dat men het den spreker kon aanzien dat hij verlangde over de Amerikaansche aangelegenheden uit te wijden. Hij keurde het volkomen goed, dat de Regering het beginsel volgde van noninterventie, maar nogtans wilde hij niet ontkennen dat het voorzigtiger ware geweest om deel te nemen aan het aanbod door Frankrijk gedaan. (Dit gevoelen werd later ook door lord Malmesbury geuit.) Hij was geenszins het gevoelen toegedaan van hen, die meenden dat de tijd gekomen was om het Zuiden te erkennen. Wat de Grieksche aangelegenheden betrof, meende hij dat de Regering de candidatuur van Prins Alfred wat te lang had vastgehouden. Hij keurde vervolgens ten sterkste af, dat men afstand zou doen van de Ionische eilanden; over het algemeen critiseerde hij de buitenlandsche politiek van het Kabinet. Ten slotte gedacht hij het overlijden van den markies van Lansdowne en betreurde het dat dit in de troonrede met stilzwijgen was voorbijgegaan.

Graaf Russell verdedigde zich tegen den aanval, zoo even tot hem gerigt, en deed vooral uitkomen dat hij ten opzigte van Denemarken en Rome niet anders had kunnen handelen dan hij had gedaan, en aangaande Amerika verklaarde hij *dat het zijns inziens onmogelijk was om de Unie tusschen het Noorden en het Zuiden weder tot stand te brengen.* Nadat nog verscheidene leden het woord hadden gevoerd werd het adres van antwoord aangenomen en ging het Huis tot 9 ure uiteen.

Het Lagerhuis kwam ongeveer ten 4 ure bijeen; nadat eenige nieuwe leden waren beëedigd geworden, werd ook hier de troonrede weder voorgelezen en het adres van antwoord door den heer Calthorpe voorgesteld, dat door den heer Bazley werd ondersteund. Onmiddellijk — ja de laatste woorden van den vorigen spreker waren nog niet weggestorven, of mr. Disraëli stond op, om zijn gemoed jegens het Ministerie te koelen. Vooreerst verweet hij het stilzwijgen over de Chinesche aangelegenheden, waarover in de troonrede geen woord werd gerept; hij keurde de houding der Regering tegenover Italië, Denemarken en Griekenland hoogstens af, maar voor het oogenblik zou hij zich vergenoegen met dit te constateren en zijn verder oordeel opschorten tot dat hij in het bezit zou zijn van het blue-book. Hoe vijandig hij ook jegens het Kabinet gezind is moest hij toch de non-interventie in Amerika goedkeuren. Nadat eenige sprekers na hem tamelijk onbelangrijke redevoeringen hadden gehouden, nam lord Palmerston het woord. Eene uitbundige toejuiching viel hem bij voorraad ten deel; scherp maar achter echte parlementaire vormen — Palmerstonsche schreef ik haast — beantwoordde hij den heer Disraëli en noemde het een woesten aanval op de buitenlandsche politiek der Regering, die hij als eene intrigerende qualificeerde. Intusschen wees hij op Griekenland en hetgeen daar in de jongste drie maanden was voorgevallen, dat was een duidelijk bewijs voor den invloed die Engeland bezat. Wat China aanging zeide de Premier, wanneer men daarover had willen spreken in de troonrede, dan zou men in eene herhaling van de voorgaande zijn gevallen en dit achtte hij onnoodig. Ten opzigte van de candidatuur voor den Griekschen troon, verklaarde hij zich onbevoegd om te zeggen, hoedanig een loop de onderhandelingen met den Hertog van Saksen-Coburg hadden genomen [gisteren deelde de telegraaf ons mede, dat lord Palmerston zou hebben verklaard, dat die onderhandelingen nog niet waren afgesprongen, dit was dus onjuist] en wat de Ionische eilanden betrof, merkte hij op dat zij bij het Weener-tractaat niet als grondgebied aan Engeland waren afgestaan, maar dat zij eene zelfstandige Republiek zouden vormen onder het protectoraat van de Britsche Kroon. De geschiedenis (story) tusschen den gezant graaf Odo Russell en den Paus was gegrond op een misverstand. (Ik heb u dit reeds in een mijner vorigen uitvoerig uiteengezet.) Eindelijk gaf hij de verzekering, dat de houding tegenover Griekenland geene verandering hoegenaamd had gebragt in die welke men tegenover Turkije reeds sedert geruimen tijd had aangenomen. De piquante redevoering, die ik u gaarne — gedoogde het uwe ruimte — in haar geheel had medegedeeld, werd herhaaldelijk toegejuicht en de speldenprikken die hij zijn tegenstander zonder ophouden — ja bijna meedoogenloos — toebragt, wekten de algemeene hilariteit op. Nadat sir Bowyer een pleidooi had geuit ter gunste van den Paus, dat ik maar met stilzwijgen zal voorbijgaan, omdat het te sterk met het Katholicisme was gekruid, en de heer Fitzgerald aan lord Palmerston had verweten dat hij bijna geen woord van Amerika en niet over Polen had gerept, werd het ontwerp-adres aangenomen en ging het Huis uiteen te middernacht.

FRANKRIJK.

PARIJS 6 Februarij.

(*Particuliere Correspondentie.*)

De zitting van het Wetgevend Ligchaam was gisteren zeer belangrijk. Ik zal de rede van den heer Baroche, die niet minder dan twee uren aanhield, met stilzwijgen voorbijgaan; zij behelsde niet veel meer dan eene herhaling van wat de Ministers-woordvoerders in de laatste jaren in iedere zitting hebben gesproken. Slechts ééne theorie van den redenaar verdient de aandacht. Hij neemt acte van de verklaringen des heeren Ollivier, waarbij wordt geconstateerd dat het Keizerrijk na twaalf jaren op hechte grondslagen is gevestigd en het geene aanvallen te duchten heeft — en leidt daaruit af dat er alzoo geenerlei behoefte bestaat tot wijziging van een toestand dien men erkent dat goed is. Dat is het eeuwig durende argument van de tevredenen en magthebbenden, die maar één ding verlangen: namelijk hunne tevredenheid en magt te blijven behouden.

In eene zeer schoone improvisatie heeft de heer E. Ollivier gerepliceerd, waarbij hij op zeer behendige wijs de zaak der vrijheid heeft bepleit, die niet mag verdrukt worden omdat er misbruik van is gemaakt, evenmin als men de godsdienst mag verbieden omdat er slechte priesters zijn. „Zoo gij dan — aldus besloot hij — verlangt dat men werkelijk aan uwe magt geloof zal slaan, kroon uw gebouw door de vrijheid, zoo als gij hebt toegezegd, en houd op met ons het schrikbeeld van revolutien voor te houden. Eene omwenteling is een kwaad, omdat zij eene verstoring der orde is, omdat zij eene staking van den arbeid na zich sleept en vooral omdat zij tot eene verschrikkelijke onbekende uitkomst kan leiden. Maar, mijne heeren, denkt er aan, de waarlijk schuldigen bij eene omwenteling zijn niet degenen die haar volvoeren; het zijn dezulken die door hun stijfhoofdigen wederstand haar onvermijdelijk hebben gemaakt."

't Behoeft naauwelijks gezegd te worden dat er op deze woorden groote opschudding volgde. Voor 't overige was de beraadslaging over Polen het belangrijkst, en inzonderheid de welsprekende rede bij die gelegenheid door den heer Jules Favre gehouden. Al heeft de telegraaf er u ongetwijfeld reeds iets van gemeld, wil ik er om het hooge belang op terugkomen. De gouvernementen, die Polen onderling verdeeld hebben — zeide de beroemde redenaar — hebben de verbindtenissen verkracht welke zij tegenover dat land op zich hadden genomen; derhalve smeekte hij de Kamer de tusschenkomst van Frankrijk te verlangen, en verzocht de Regering, dat zij ophelderingen zou geven. Wat de heer Billault hierop antwoordde weet gij gewis ook reeds door den telegraaf, maar niet dat de heer Favre hem daarop toevoegde: „dat is de pendant op het beruchte woord: „te Warschau heerscht rust." De geschiedenis zal de woorden van den heer Minister, en het treurige dat daarin gelegen is, oordeelen." — „Wat het treurigst is, zoo luidde het wederantwoord van den heer Billault, dat zijn de bedriegelijke aansporingen tot gevoelens van Vaderlandsliefde, wier magtelooze pogingen tot niets anders dan nieuwe rampen leiden kunnen (teekenen van goedkeuring)." — „Mijnheer de Voorzitter, zeide de heer Favre, ik verlang met een woord te antwoorden, want het is onmogelijk dat de beraadslagingen op zoodanige wijze gesloten worden. De Minister spreekt van opstand, maar heeft hij de verdragen verdedigd, heeft hij voor de uitvoering daarvan gewaakt? Mag men zich verwonderen dat een Volk, hetwelk al de regten die daaraan gewaarborgd waren ziet schenden, in zijne wanhoop de toevlugt neemt tot de wapenen welke het in de handen heeft!

Zult gij loochenen dat de Polen bedrogen zijn, niet in hunne droomen en utopiën, maar in de vervulling der toekomst die hun vormelijk beloofd was? Zou Frankrijk tot die laagte zijn afgedaald dat het, bij het uitbreken van een strijd tusschen de kracht en het regt, zich altijd aan de zijde der kracht plaatsen en het regt aan zich zelf overlaten moet, door diegenen voor opstandelingen en tot een op ellendige wijze vergaan gedoemden te verklaren, die wederstand bieden, omdat zij door plegtige beloften aangemoedigd waren, welker vervulling zij eischen?"

Met het bekend nader antwoord des Ministers eindigden de discussien. Het is zeer begrijpelijk dat de Keizerlijke Regering, die in de goede gunsten van Rusland wil blijven deelen, in de ijdele hoop dat Rusland haar bondgenoot tegen Engeland worden kan, in de Poolsche gebeurtenissen niets meer dan een gewoon oproer ziet, en partij tegen de slagtoffers kiest. Overigens, naardien zij noch wil noch kan tusschen beide komen, heeft zij geen ongelijk door in het adres geene noodelooze zinsnede ten gunste van Polen te laten insluipen.

Door een toevalligen zamenloop van omstandigheden werden de zaken van Polen bijna in hetzelfde oogenblik ook in het Engelsch Parlement besproken, en het zou leerzaam zijn het antwoord der Engelsche Regering met dat van den heer Billault te vergelijken.

Het heeft de aandacht getrokken dat de gisteren het Parlement voorgelezen openingsrede niets anders van Frankrijk gewaagt dan naar aanleiding der voordeelen die uit het handelsverdrag voortspruiten. Men voorspelt zich daaruit niet veel goeds voor de zoogenaamde alliantie, die slechts aan een enkelen draad hangt, of liever die sedert lang opgehouden heeft te bestaan, om niets anders in hare plaats te laten dan nu en dan vrij bittere, wederzijdsche handelingen, al mogen die ook met officiële betuigingen van vriendschap bemanteld zijn.

Wat ik vroeger verzuimde u mede te deelen, en door de dagbladen geheel verzwegen wordt, is dat de Graaf van Chambord 100,000 francs ten behoeve der arbeiders in de katoenfabrieken heeft overgemaakt.

Ik besluit mijn schrijven met de volgende mededeeling en daarbij gevoegde opmerking op letterkundig

---

een solo worden met soms nog zeer gebrekkige begeleiding. Bij de opera, waar die eenheid reeds als van zelf eenigermate wordt verkregen door den staf van den orchest-directeur, — waar het groote publiek bovendien aan het stuk, als drama, zeer geringe eischen stelt, liep het gebrekkige van de uitvoering minder in het oog, en van daar reeds, dat menigeen, van de dramatische kunst reeds lang vervreemd, bij de opera nog voedsel zocht voor den kunstzin. Het eigenlijk drama leed onder die voorkeur van het beschaafd publiek voor de opera, en toch was ook daar eenheid en degelijkheid te verkrijgen, mits een man van talent het geheele werk van den dichter in zich opnam, en de gestalte die het voor hem verkreeg, wist over te brengen in degenen die geroepen waren het kunstwerk weêr te geven.

In hoeverre Immermann met deze theorie regt had, kunnen wij voor het oogenblik onbeslist laten. Genoeg, dat hij haar aanvankelijk met glansrijk gevolg in praktijk bragt. Weldra ging door geheel Duitschland de faam, dat aan één talentvol ijverig man eene poging was gelukt, die men voor onmogelijk had kunnen houden, dat Immermann door naauwgezette en langdurige studie van elk stuk, met een zeer gewoon schouwburg-gezelschap uitvoeringen wist te geven, die den toets der strengste kritiek konden doorstaan.

Nu die eerste schrede op deze baan was gezet, ging men verder. Immermann vroeg tijdelijk ontslag uit 's Lands dienst, er vormde zich eene naamlooze vennootschap, die de huur van den schouwburg, decoratiën en machineriën van Derossi overnam, en nu aan Immermann de onmiddellijke directie opdroeg. Dadelijk nam deze zijne maatregelen; enkele geheel onbruikbare personen werden verwijderd, nieuwe acteurs van beter allooi werden aangeworven en met ijver werden de reeds zoo flink aangevangen studiën voortgezet.

In december 1834 werd de schouwburg met feestcompositien van Weber en Beethoven, een voorspel van Immermann, en het drama „Prins von Homburg" (van Kleist) geopend — in maart 1837 was men reeds genoodzaakt van de onderneming af te zien. Toch waren in dien korten tijd groote dingen tot stand gebragt. Een aantal van de beroemdste stukken uit het dramatisch repertoire der geheele wereld was met bewonderenswaardig talent en ensemble opgevoerd, terwijl de stukken van den dag met gelijke zorg werden behandeld. De zaak leed dus volstrekt geen schipbreuk — zoo als men welligt zou onderstellen — door eenzijdige liefde voor de erkende klassieke kunst, want van de 151 voorstellingen, die in deze drie jaren gegeven waren, waren er slechts 65 aan zoogenaamde klassieke werken gewijd, en daaronder was nog menig stuk dat een strengen toets niet zou hebben kunnen doorstaan. De kosten van de zaak waren echter te groot om door het publiek eener betrekkelijk kleine stad (32,000 inwoners) te worden gedragen. Vooral ook omdat het opera-gezelschap, dat van den aanvang af — eerst onder de leiding van Felix Mendelsohn Bartholdy, later onder die van Julius Rieth — met de onderneming was verbonden, te hooge uitgaven eischte.

Het bewijs echter was geleverd, dat zelfs met betrekkelijk zeer geringe middelen eene glansrijke uitkomst verkregen worden kon, mits slechts een talentvolle kop de zaak ferm aanpakte, en ieder die met Immermann hart had voor de zaak van het tooneel, moest het betreuren, dat eene zoo schoone onderneming geen subsidie vond (slechts 4000 thaler waren noodig om de zaak in stand te houden) en zij dus in de geboorte ten onder ging, terwijl elders aan de hofschouwburgen met veel grootere geldelijke opoffering veel minder werd verkregen.

Wel leed de zaak van den beginne af aan een euvel, dat niet mag worden verzwegen, al gelooven wij dat de gevolgen daarvan eerst later zouden zijn bespeurd en het op den aanvankelijken uitslag geen invloed had. Eduard Devrient, in wiens onlangs verschenen vierde deel der „Geschichte der Deutschen Schauspielkunst" men uitvoeriger vermeld vindt, wat wij slechts kortelijk konden verhalen, vestigt er te regt de aandacht op. Immermann's theorie was verkeerd. Shakspere's stukken achtte hij voor het tooneel ongeschikt; geen zijner pogingen om dien vorst der dramatische dichteren populair te maken was gelukt. Immermann had gelijk. Shakspere's stukken waren niet geschikt ...... dat is, ze waren het niet voor zijn gezelschap, vooral niet voor zijne methode. De scheppingen van bijna ieder dichter lieten zich den acteur, zelfs een middelmatig acteur inprenten; om Shakspere's karakters weder te geven moest hij hooger staan, daar treedt hij zelf op als scheppend genie. Reeds deze meening van Immermann bewijst dan ook, dat hij het hoogste nooit bereikt zou hebben, zijne opvatting van de taak des schouwspelers was in beginsel verkeerd, maar desniettegenstaande gelooven wij dat zijne onderneming zich op den duur als van zelf zou hebben ontwikkeld tot eene school voor schouwspelers, zoo als er nog nergens was gevonden.

De toepassing ligt niet verre. Te Rotterdam heeft men het eenigermate in de hand om op hoogst gunstige wijze voor de veredeling van het tooneel werkzaam te zijn. De ondervinding der laatste jaren heeft het geleerd, dat een tooneel in deze stad zeer goed zich zelf kan dekken, of althans met betrekkelijk geringe opoffering in stand kan worden gehouden. Wat in Dusseldorp ontbrak is hier in ruime mate voorhanden; daarentegen, wij willen het erkennen, wat in Dusseldorp voorhanden was — krachtige directie van een geniaal man, die zich volkomen bewust van hetgeen hij wilde, voor zijn doel de middelen uitstekend wist te kiezen voor zoover ze ter zijner beschikking stonden — ontbreekt hier, of is althans in niet voldoende mate aanwezig. Het gehalte onzer tooneelvoorstellingen is dikwijls nog ver beneden de eischen, die men stellen kon, al loopt dit om hetgeen wij boven hebben aangestipt bij de opera minder in het oog. Maar waar men eene opera als Lohengrin vijfmaal achtereen ziet opvoeren, met altijd flink bezette zaal, daar is het bewijs geleverd, dat men voor degelijke zaken rekenen kan op het publiek. Alles komt er slechts op aan het crediet van de zaak ook buiten af te vestigen; is dit eenmaal geschied, dan zal men met veel geringer geldelijke opoffering deugdelijke kunstenaars aan zich kunnen verbinden, en waar de middelen voorhanden zijn wordt alligt de man gevonden, die uit deze elementen een schoon geheel te vormen weet, terwijl het al zeer weinig baat of de man er is, en de middelen ontbreken.

Vooral uit dit oogpunt en niet slechts om het tijdelijk kunstgenot, dat zij eerst nu den ingezetenen schenkt, wenschen wij van harte gaarne, dat ook de nieuwe onderneming voor het volgend jaar met een gelukkig gevolg wordt bekroond. Wie weet of zij niet de kiem bevat van veel grooter zaken, dan hare ontwerpers er zich welligt van hebben voorgesteld.

gebied. De beroemde Engelsche romanschrijver Charles Dickens houdt te Parijs openbare voorlezingen, die groote belangstelling ondervinden. En de Duitscher Stolte leest in door de autoriteiten toegestane vereenigingen gedeelten uit zijn dichtstuk Faust voor. Eerlang zullen de vreemdelingen uit alle landen openbare voorlezingen kunnen houden, en zal het regt daartoe aan iedereen vergund zijn, behalve aan de Franschen, want, zoo als men weet, zijn de conferentien in de Rue de la Paix voorloopig verboden.

— Denkelijk zal de heer de Casabianca den heer de Royer als eerste vice-president van den Senaat opvolgen. Tot de op dat Staatsligchaam betrekkelijke geruchten behoort op nieuw, en denkelijk met even weinig grond als vroeger, dat de Keizer voornemens is erfelijke senateurs te benoemen.

— Naar verzekerd wordt, wacht de uitgifte der 30 millioen aan schatkistbiljetten der Pauselijke Regering hier een zeer gunstig onthaal in de hooge staatkundige kringen, en wel niet het minst onder zeer hooggeplaatste personen.

— Dagelijks zijn zeer onbestemde geruchten ten opzigte van Mexico in omloop, tot welke dit behoort dat de martiale wet door de Franschen te Tampico afgekondigd zou wezen.

DUITSCHLAND.

Berlijn 6 *februarij*. — In de heden gehouden zitting van het Huis der Afgevaardigden deed de president Grabow voorlezing van het antwoord des Konings op het adres van dat Huis, welk antwoord hoofdzakelijk dus luidt: „De inhoud en de wijze der indiening van het adres geven reden om te gelooven dat er het Huis aan gelegen is de meening van mijn persoonlijken wil te vernemen; derhalve volgt het antwoord daarop zonder tusschenkomst van het Ministerie. Het adres behelst de verregaandste tegenwerping, en verheft tegen mijne Ministers de beschuldiging van een met de Constitutie strijdig en budgetloos beheer. Wel heeft het Huis met regt allen twijfel aan mijne getrouwheid aan de Constitutie verworpen, maar de bedoelde verordeningen der Regering zijn met mijne goedkeuring geschied. Ik zou die niet hebben toegestaan, indien ik van de grondwettigheid er van niet ware overtuigd geweest. Uit volle overtuiging moet ik deze beschuldiging als ongeregtvaardigd verwerpen. De ten vorigen jare door het Huis ten opzigte van het budget genomen besluiten konden onmogelijk de goedkeuring der Regering wegdragen. Ook het Heerenhuis verwierp het budget als onmogelijk. Het is eene overschrijding der bevoegdheid als het Huis eene beslissende kracht aan zijne besluiten toekent. Ook ik wil het regt van het Huis tot inwilliging der uitgaven achten en beschermen, maar alleen binnen de perken der Constitutie. Ik moet het Huis doen opmerken dat de begrootingswet de overeenstemming van al de wetgevende magten vordert. Het voeren van het beheer is de pligt der Regering. De bezwaren van het Huis wegens gebrek aan genoegzame voordragten in de tegenwoordige Zitting hebben mij ten sterkste bevreemd. (Hier volgt eene opsomming van wat in de troonrede was aangekondigd.) Bij de vermelding der loyaliteits-adressen hebben de geopperde bezwaren mij pijnlijk aangedaan; het verwijt van gebrek aan Vaderlandsliefde is des te verwerpelijker, omdat het niet onbekend kan zijn wat ik persoonlijk daarop heb geantwoord. Tot bezwaren wegens misbruik van gezag bestaat geen genoegzame aanleiding, omdat over de drukpers en andere zaken de regtbanken beslissen. Het Huis zal de grenzen erkennen welke de Constitutie aan al de factoren gesteld heeft. Ik betreur den strijd der zienswijzen, maar de regten der Kroon en van het Heerenhuis mogen aan de regtsaanspraken van het Huis der Afgevaardigden niet worden opgeofferd. Ik heb besloten de regten der Kroon te handhaven, want daarop rust de magt van Pruissen. Nadat ik bewezen heb een vergelijk te wenschen, verwacht ik van het Huis eene verzoenende tegemoetkoming."

Staande en zwijgende hoorde het Huis deze voorlezing aan. Het antwoord zal onverwijld gedrukt en rondgedeeld worden.

— Het gerucht houdt stand dat de Minister van justitie, graaf von Lippe, zijn ontslag reeds heeft aangevraagd, en noemt als zijnen opvolger den heer von Schlieckmann, vice-president van het hoog geregtshof, en zwager van den heer von Manteuffel.

— Het heeft de aandacht getrokken dat bij de laatste groote bevordering in het leger de Vorst von Hohenzollern Sigmaringen in het geheel niet is bedacht geworden, ofschoon over het bevel van niet minder dan drie legerkorpsen beschikt worden moest, en evenzeer heeft het verwondering gewekt dat de divisie-generaal, luitenant-generaal von Baczko ter beschikking is gesteld.

— In het Journal de Saint Pétersbourg komt, volgens ontvangen depêche, deze vreemdluidende verklaring voor: „Wij ontkennen het abnormale niet van de recrutering in Polen, die de steden zwaar treft, en het platte land verschoont, maar de Regering kende sedert maanden de plannen der opstandelingen, en wist dat de recrutering het sein voor het uitbreken van den opstand zijn zou. Naardien zij de in het buitenland wonende hoofden niet bereiken kan, moest zij de ongelukkige werktuigen van deze wel treffen."

Frankfort 5 *februarij*. — In de zitting der Bondsvergadering van heden legde Beijeren de verklaring af, die het zich den 22sten laatstl. had voorbehouden; het sloot zich op alle punten bij de verklaring aan welke de president op dien dag, namens Oostenrijk, na de verwerping van het gedelegeerden-ontwerp, ten protocolle gebragt had, en volgens welke Oostenrijk en de overige hervormingsgezinde Staten dat ontwerp geenszins opgeven, maar zich veeleer voorbehielden het bij de eerste gelegenheid weder op te vatten, „in den geest van opregt Bondgenootschap en vrijzinnige waardering van de eischen des tijds."

Weenen 4 *februarij*. — Onze Regering schijnt nu toch, met het oog op de zich in Galicië openbarende neiging om de landslieden in Polen krachtdadig bij te staan, tot het met eenige regementen versterken der in Galicië staande troepen, en daardoor tot dekking harer eigen grenzen, besloten te hebben. Overigens worden de noodige maatregelen genomen om het overschrijden der grenzen zoo veel doenlijk te bemoeijelijken, en om zich de voor Rusland in Polen gerezen bezwaren tot herstelling der vroegere vriendschappelijke betrekkingen ten nutte te maken. Een vreemdluidend gerucht wil dat de Turksche invloed aan den tegenwoordigen opstand in Polen niet vreemd zou wezen.

— Bijzondere brieven uit Belgrado zeggen dat de militaire commissie voor de toepassing der besluiten van de conferentie aldaar reeds is aangekomen en dat de leden daarvan niet gezamenlijk, maar hoofd voor hoofd, door Vorst Michael ontvangen zijn. Turkije wordt in die conferentien door den overste Ali-bey vertegenwoordigd, die een geboren Pruis en tot het Islamismus overgegaan is.

Per Telegraaf.

LONDEN 7 Februarij.

The Morning Post zegt dat het officieel antwoord des Hertogs van Coburg wel nog niet ontvangen is, maar dat men toch wel een anderen kandidaat zal moeten zoeken. Het blad meent dat het Prins Nicolaas van Nassau zijn zal.

PARIJS 7 Februarij.

In de zitting der Wetgevende Vergadering van gisteren heeft de heer Picard opheldering gevraagd ten aanzien van de expeditie naar Mexico, wier eenige aanleiding hij zag in de schuldvordering van den Zwitser Jecker, en die hij bestreed als ongegrond, onverklaarbaar en als heilloos in de gevolgen. Men zou er Mexico niet door redden van de Amerikanen maar deze verbitteren en hun Mexico in handen spelen. — De baron Jérôme David verdedigde de expeditie, op grond dat de eer van Frankrijk door Mexico was aangerand en dat daarvoor voldoening moest worden geëischt. Wat aangaat den duur van den oorlog zeide hij, dat de bezetting van Mexico en Puebla en van de havens het bezit van het geheele land in zich sluit. De expeditie zou Frankrijks invloed in Amerika doen toenemen en toonen, dat de Fransche onderdanen voldoende beschermd worden.

De heer Favre bestreed niet ons regt, in Mexico te interveniëren, maar Engeland en Spanje hadden gelijke belangen en houden het voor eene herschenschim, dat Juarez niet vast gezeteld zou zijn. Ten vorigen jare werd gezegd, dat men een Franschen Prins tot Koning van Mexico wilde maken; de heer Billault heeft toen verklaard, dat de expeditie ten doel had genoegdoening te verschaffen. Spreker vroeg, na de geschiedenis der zaak Jecker te hebben geleverd, die de Engelsche gezant een diefstal noemt, of dat nu de eerlijke industrieel is, voor wien men oorlog voert. Spreker haalde eene correspondentie aan, door Juarez in beslag genomen, en waaruit bleek, dat Jecker zich vleide, bij hooge ambtenaren in Frankrijk steun te vinden. Hij deelde mede dat Jecker in 1862 en nadat zijne schelmerijen bekend waren, als Franschman genaturaliseerd werd. In die omstandigheden was het niet te verwonderen, dat ons ultimatum van dat van Engeland en Spanje verschilde. Spreker verloochende den Mexikaanschen oorlog in naam der beginselen en van het volkenregt, en zeide dat de oorlog altijd noodlottig zal zijn, zelfs na de inname van Mexico, daar Juarez met de vrijgebleven gewesten den oorlog zal voortzetten. Om tot Orizaba te komen heeft men 104 millioen uitgegeven, om verder te gaan dan Mexico zal de Fransche schatkist geen middelen meer kunnen opleveren. De Mexikaansche expeditie is een groote misslag, eene tweede bezetting van Rome, zonder den roem dat men een groot beginsel verdedigd heeft. Spreker kon zich niet aansluiten aan een oorlog ondernomen op logenachtige mededeelingen en inlichtingen.

Morgen zal de minister Billault het woord voeren.

In een brief aan den maarschalk Pélissier stelt de Keizer de grondbezitters in Algerië gerust omtrent de plannen welke men te dien opzigte voedt. Men wil alleen het grondbezit consolideren.

„Algerië is geene eigenlijk gezegde kolonie — schrijft de Keizer — maar een Arabisch Koningrijk. De inlanders hebben even als de kolonisten gelijke regten op mijne bescherming. Ik ben even goed Keizer van de Arabieren als Keizer van de Franschen."

De Minister van oorlog ontwerpt een senatusconsult, ten doel hebbende om de stammen of gedeelten van dien onvervreemdbare eigenaars te maken van de gronden die zij bezitten en waarvan zij het traditionneel gebruik hebben.

STOCKHOLM 5 Februarij.

Gisteren avond ontstonden in den Rijksdag levendige debatten over de buitenlandsche staatkunde van Zweden, en werd de sympathie voor Polen en Denemarken aan den dag gelegd. Men zeide vertrouwen in de Regering te stellen, maar wenschte nogtans eene meerdere openbaarheid ten opzigte der buitenlandsche betrekkingen, en zamenwerking met constitutionele Staten van den tweeden rang, ten behoeve van regt en nationaliteit.

BERLIJN 7 Februarij.

Men verneemt van de Poolsche grenzen, dat Pruissische troepen gerequireerd zijn, omdat de insurrectioneele beweging in de grensstad Czelacz toeneemt. Volgens een gerucht, zouden de opstandelingen bij Lublinitz de Pruissische grenzen gepasseerd zijn.

Tijdingen uit Warschau dd. 5 dezer houden in, dat de generaal Romsay van het kommandement over de Russische troepen in het Koningrijk ontslagen is, zoo het heet wegens een aanval van beroerte. Zijn opvolger, de generaal Samurken, is reeds uit St. Petersburg op weg.

LEMBERG 6 Februarij.

Gisteren morgen is Tomasson door de Russen heroverd en hebben zij de insurgenten van daar verdreven, maar na het in brand steken van eenige huizen is de plaats weder door hen verlaten. Te Sloczow is laatstleden dingsdag een voorloopig bewind geconstitueerd. Bij Kroczye zijn de grenstroepen ontwapend. 2000 opstandelingen hebben Casimir verlaten.

WARSCHAU 6 Februarij.

Gisteren hebben 480 man troepen bij Zamozo eene geheele 255 man sterke bende opstandelingen vernield. De verslagen van den Staatsraad aan den Keizer zullen voortaan in het Poolsch gesteld zijn.

WEENEN 7 Februarij.

Gisteren avond hebben de Poolsche insurgenten Granica, Sosnowice en Modrzejow, op Pruissisch-Poolsche grenzen overvallen. De Russen verloren 49 man aan dooden en gewonden.

MADRID 6 Februarij.

Men verzekert dat Frankrijk ons Kabinet uitgenoodigd heeft weder troepen naar Cochin-China te zenden. Ons Kabinet zal het verdrag met Cochin-China eerbiedigen. O'Donnell is ongesteld. De vrienden van het Kabinet raden het ontbinden der Kamer aan.

NEW-YORK 27 Januarij.

Generaal Burnside heeft zijn ontslag bekomen. Hij is vervangen door generaal Nooker.

Een stoomschip der Zuidelijken heeft de kanonneerboot Galveston in den grond geboord.

LIVERPOOL 7 Februarij.

Katoen. Heden afgedaan 2000 balen.

BERLIJN 7 Februarij.

Rogge 45⅜ en *Raapolie* 15⅜.

LONDEN 7 Februarij.

Geconsol. 3 pc. 92¼. Rusland 4½ pc. 92⅜. Spanje 3 pc. 46⅝; dito Cert. 10⅛; Amort. 27¼. Port. 47½. Mexico 33½. Gren. Uitg. 6¼. Venez. 23⅜; Uitg. 12⅛. Wissel 3/m. Amst. 11.17½.

PARIJS 7 Februarij.

Frankrijk 3 pc. 70.40; dito 4½ pc. 99.—; Cred. Mobil. 1187. Fr. Oostenr. Spoorw. 512; Russ. dito —. Spanje 3 pc. 50¼; dito 2 pc. 46. Italië 71.40.

ANTWERPEN 7 Februarij.

België 4½ pc. 99 15/16; dito 2½ pc. 61¾. Oostenr. Met. 5 pc. 64⅜; dito Nation. 69½; dito Cred. Act. 490.50. Spanje 3 pc. 50¼; dito 2 pc. 46. Cred. Guillou —.

WEENEN 7 Februarij.

Oostenrijk Metall. 5 pc. 75.70; dito Nat. 5 pc. 82.—. Bank-Actien 817; Credit-Actien 226; Loten 1860 —; Fr. Oostenr. Spw. 235. Wissel Londen ƒ 115.60. Disc. —.

FRANKFORT 7 Februarij.

Oostenrijk Metall. 5 pc. 63⅜; dito Nation. 5 pc. 69; dito Loten 1860 —. Spanje 3 pc. 51; dito 2 pc. 46⅝; Wissel Weenen 101¼; dito Amst. —. Disconto —.

BERLIJN 7 Februarij.

Oostenr. Metall. 5 pc. 66; dito Nation. 5 pc. 71¼. Russ. Stiegl., 5de serie 91; dito dito 6de ser. 97½; dito 1862 5 pc. 93⅜; dito Nieuwe 3 pc. 60. Wissel Amsterd. 143⅜. Disconto —.

HAMBURG 7 Februarij.

Rusland N. 3 pc. 58½. Spanje 3 pc. 47¼; dito 2 pc. —. Vereinsbank —. Wissel Londen 13.04½. Dito Amst. 35.80. Disc. —.

MADRID 6 Februarij.

Spanje 3 pc. 51.80; dito 2 pc. 46.70.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 7 Februarij.

Wij vernemen dat de commissie, benoemd bij besluit van den Gemeenteraad van 28 januarij ll., om Z. M. dank te brengen voor de krachtige bevordering van het tot stand komen der wet, tot verbetering van den waterweg naar zee, bestaande uit den heer Burgemeester, de heeren wethouders F. van Vollenhoven en mr. J. G. de Bruyn, de raadsleden de heeren J. van der Hoop Jz. en J. J. Reuchlin, de laatste in plaats van den heer L. B. Ledeboer, door ongesteldheid verhinderd, met den heer Gemeente-Secretaris, heden ten 10 ure bij Z. M. den Koning is toegelaten.

Dat zij door Z. M. met de meeste hartelijkheid is ontvangen, en na de toespraak van den heer Burgemeester, van Z. M. de vernieuwde verzekering heeft verkregen van zijne hooge belangstelling in de verbetering van den waterweg van Rotterdam naar zee, welke hij steeds van het hoogste gewigt achtte ter verdere ontwikkeling van den bloei van handel en scheepvaart.

Zijn wij wel onderrigt, dan heeft de commissie daarna ook hare opwachting gemaakt bij de Ministers van Binnenlandsche Zaken en Finantien.

Gisteren heeft er aan het Ministerie van Binnenlandsche Zaken een Ministerraad plaats gehad.

Uit Amsterdam meldt een particulier schrijven ons het volgende:

„Op het gebied der kunst heb ik u een paar mededeelingen te doen, waarvan de eerste ontegenzeggelijk ten uwent even hooge belangstelling ontmoet als hier. Ik ben er nu vooral trots op Amsterdammer te zijn, nu ik u kan berigten dat de hoofdstad een man op de residentie veroverd heeft, als.. Joh. J. H. Verhulst. De wakkere componist en éénige orchestdirecteur zal 's Hage verlaten en zich te Amsterdam komen vestigen. Hem moet eene schoone toekomst ten onzent geopend zijn; aanvankelijk reeds wordt hij directeur van de alhier gevestigde afdeeling der Maatschappij tot bevordering der toonkunst. Welk een nieuw leven de muziekale ontwikkeling in de „hartader des lands" nu kan te gemoet gaan, behoef ik u niet te schrijven, die bekend zijt met de bezielende kracht van het talent des maëstro's.

„Minder nieuw is 't u welligt, dat Multatuli weder van zich liet hooren. Niet over „den verdrukten Javaan." maar daarom niet minder eigendommelijk en excentriek schreef hij in verschillende onzer bladen eene reclame voor Laura Ernst, de begaafde actrice, die als Isaura optrad in dr. Raupach's „Die Schule des Lebens." — Ik laat natuurlijk dat schrijven geheel voor rekening van den man. maar vergun mij u op menige roerende en menschkundige opmerking, te wijzen. En — dat is trouwens de eenige reden waarom ik er van spreek: — zijne bezielde taal heeft geholpen; de tweede voorstelling was ontzaggelijk druk bezet, zoodat het „Grand Theater" in de Amstelstraat bijna te klein was. Dit verheugt ons, ter wille van de verdienstelijke actrice, vooral ook ter wille van de Amsterdammers, die getoond hebben gaarne eene nuttige les uit „De school des levens" te willen komen putten."

In onze dagen, nu er zoo uiteenloopende wijzen om onze moedertaal te spellen in zwang komen en zelfs menig schrijver zijne oorspronkelijkheid schijnt te zoeken of te willen afficheren door eene van de meest gebruikelijke regels afwijkende spelling — in deze dagen vooral moet men bij het ondernemen van een omvangrijken letterkundigen arbeid zich zelf wel vooraf rekenschap geven, aan welke regels men zich ten deze getrouw wenscht te houden.

Daarom achten wij het een nuttig werk, dat de redactie van het aanstaande Nederlandsche Woordenboek heeft gedaan, toen zij het ontwerp van de daarbij te volgen spelling — van harentwege bewerkt door den kundigen dr. L. A. te Winkel — in het licht gaf, onder den titel van „De grondbeginselen der Nederlandsche Spelling." (Leyden, D. Noothoven van Goor.)

Bij eene uit den aard der zaak vlugtige beschouwing komt dit werkje ons voor hoogst belangrijke verklaringen omtrent woordafleiding enz. te behelzen. Voor ieder die er alzoo prijs op stelt correct te schrijven en reden te kunnen geven van de regels die hij volgt, heeft de heer te Winkel eene even beknopte als volledige en veilige handleiding geleverd.

Door ons is uit een te Amsterdam verschijnend dagblad een berigt overgenomen, waarin het overlijden wordt gemeld van den bekenden architect te 's Hertogenbosch, den heer Louis Veneman. Men verzoekt ons mede te deelen, dat dit berigt ten eenenmale ongegrond is. De heer Veneman, dezer dagen door een aanval van beroerte getroffen, bevindt zich thans veel beter en zal waarschijnlijk volkomen herstellen.

's Gravenhage 7 *februarij*. — De soirée, die gisteren avond bij mevr. de douairière van der Oudermeulen, grootmeesteresse van H. M. de Koningin, werd gehouden, werd vereerd met de tegenwoordigheid van HH. MM. den Koning en de Koningin, HH. KK. HH. den Prins van Oranje en Prins Frederik, en voorts door vele genoodigden bijgewoond. Deze soirée was niet minder prachtig dan die welke in de laatste dagen in de residentie werden gegeven.

— Eergisteren avond, omstreeks 8½ ure, kwamen drie jufvrouwen van den kant van den Rijswijkschen weg stadwaarts. Hare buitengewone omvang wekte de achterdocht der aan het Zieken gestationneerde gemeente-beambten op. Bij visitatie bleek het, dat die omvang eenvoudig voortsproot uit 70 Nederl. ponden vleesch, welke de dames onder hare respectieve crinolines wenschten binnen te smokkelen. De crinolines werden aan de dames gelaten, maar het daaronder verborgen vleesch is in beslag genomen.

Leyden 7 *februarij*. — Heden werden alhier bevorderd tot doctor in de wis- en natuurkunde de heer J. Th. Mouton, geboren te 's Gravenhage, na publieke verdediging van een Academisch proefschrift: „over den invloed der massa bij scheikundige werken", en tot doctor in de regten, de heer J. A. van Dorsser, geboren te Dordrecht, na verdediging van stellingen.

Leydschendam 6 *februarij*. — Heden avond had alhier wederom eene tooneelvoorstelling ten voordeele der armen plaats door de vereeniging van jongelieden onder de zinspreuk „Liefde adelt genot." Men had moeite noch opofferingen ontzien om de toeschouwers een genotvollen avond en de behoeftigen hulp te verschaffen.

Woudrichem 5 *februarij*. — „Bij open water wordt er altijd wat verdiend," is het gewone zeggen onder de visschers hier, en dit ziet men in dezen wintertijd (want winter is het niet) bevestigd, daar hier in de laatste weken tamelijk veel winterzalmen zijn gevangen. Men kan thans dit getal wel op ruim 120 stellen, en als men dan nagaat, dat deze visschen thans 20 a 30 en meer ponden wegen, tegen ƒ 1.20 en voor eenige dagen ƒ 1.40 en ƒ 1.50 de vijf oncen, dan moet men dankbaar erkennen, dat de visschers, ten minste die gelukkig in de vangst zijn, een goed stukje brood verdienen.

Arnhem 6 *februarij*. — Uit Crefeld wordt als zeker gemeld, dat de opening van den Crefeld-Kempener spoorweg in het begin van maart a. s. zal plaats hebben. Voor de linie Cleve-Elten beginnen de voorbereidende werkzaamheden; van de Pruissische grenzen tot aan Zevenaar geschiedt de aanleg door de Nederlandsche Rijnspoorweg-Maatschappij.

Groningen 5 *februarij*. — Gisteren werd aan de Hoogeschool alhier bevorderd tot doctor in de godgeleerdheid de heer J. van Loenen L. Lzn., van Beilen, na de openbare verdediging van een Akademisch proefschrift, handelende over het Evang. van Paulus.

— In het Westerwoldsche is sinds een paar dagen de hooge waterstand aanmerkelijk toegenomen, vooral in den omtrek van Stads-ter-Apel en Bourtange, alwaar men thans de dijken bewaakt om het doorsteken te voorkomen. Wenschelijk zoude het zijn, indien op deze beide plaatsen ten spoedigste eenige militairen gedetacheerd werden, aangezien de Hannoversche dijk, aan de zijde van Hannover, dikwijls wordt doorgestoken, en het reeds meermalen gebeurd is, dat er militairen ter bewaking kwamen eenige dagen nadat het doorsteken had plaats gehad.

Koninkl. en Ministeriële Besluiten, enz.

Z. M. heeft goedgevonden: 1°, eervol ontslag te verleenen aan J. T. A. Braams, als 2de luit. bij de 4de comp. van het 2de bat. der 1ste afd. rustende schutterij in de provincie Gelderland, wegens verandering van woonplaats; 2°, mede eervol ontslag te verleenen aan H. Wigersma, als officier van gezondheid der 3de kl. bij het 3de bat. der 2de afd. rustende schutterij in de provincie Friesland, wegens zijn vertrek naar buiten 's lands; 3°, bij de rustende schutterijen te benoemen: in de provincie Gelderland bij de 1ste afd. 2de bat. 4de comp., tot 2den luit. E. A. Romswinckel, thans sergeant; in de provincie Friesland, bij den staf van het 3de bat. 2de afd., tot officier van gezondheid der 3de kl. dr. H. Tobbe, thans schutter.

Bij Koninklijk besluit is de kapitein P. Scheepes, van het 1ste reg. inf., naar aanleiding van het daartoe door hem gedaan verzoek, op pensioen gesteld en het bedrag van dat pensioen bepaald op ƒ 990 's jaars.

Door Z. M. is bij het wapen der infanterie benoemd bij het 1ste reg., tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang) de 1ste luit. W. G. Weier, van het reg. grenadiers en jagers.

Het Staatsblad n.° 5 bevat een Koninklijk besluit van den 24sten ll., waarbij vrijdom van den accijns op de brandstoffen wordt toegekend ten behoeve der droogerijen van ossenbloed.

Het Staatsblad n.° 6 behelst de wet van den 25sten ll. tot onteigening van percelen ten behoeve van den aanleg van een hulpkanaal door het waterschap Hunsingo (provincie Groningen), en het Staatsblad n.° 7 de wet van dezelfde dagteekening tot onteigening van percelen ten behoeve van den spoorweg van Zutphen naar Goor.

Z. M. heeft bewilliging verleend tot oprigting der naamlooze vennootschap Nederlandsche Maatschappij van Hypotheekverzekering te Amsterdam.

Volgens opgave van het Ministerie van Finantien is aan de verschillende kantoren van 's Rijks accijnsen over de maand januarij jl. ontvangen aan suikeraccijns een bedrag van ƒ 169,421.33.

Marine en leger.

Ter gelegenheid van den verjaardag van Z. M. op 19 dezer zullen er in alle garnizoensplaatsen des Rijks militaire assauts worden gehouden, waarbij aan de nieuw benoemde meesters en prevots op de verschillende wapens de uitreiking hunner diploma's als zoodanig zal plaats hebben.

De te Schoonhoven gestationneerd wordende artillerie instructie-compagnie zal bij het 1ste reg. vestingartillerie te Delft in administratie gevoerd worden.

Den 1 mei a. s. zal de staf en de 3de, 4de en 5de compagnien van het 2de bat. 4de reg. inf., te Delft in garnizoen, onder bevel van den majoor d'Harvant Bigot de Villandry, zich naar Leyden begeven om aldaar in garnizoen te komen; de 1ste en 2de compagnien van gemeld batt. zullen te Delft gevestigd blijven, terwijl dien dag aldaar zal arriveren het 1ste batt. van gemeld reg. uit Leyden, onder bevel van den majoor Ter Bruggen, met uitzondering van de tirailleur-compagnie, welke te Leyden zal verblijven.

Met den 1 maart aanstaande wordt de officier van administratie 1ste klasse H. O. G. Tuning, aan boord van het wachtschip te Hellevoetsluis, op non-activiteit gesteld en vervangen door den officier van administratie 1ste klasse C. J. M. Koopman.

Regtszaken.

Gisteren zijn bij den Hoogen Raad, burgerlijke kamer, onder voorzitterschap van mr. F. de Greve, de pleidooijen gehouden in de zaak van mr. P. Heringa Cats c. s., eischers, tegen den burgemeester der gemeente Leeuwarden, als die gemeente vertegenwoordigende, verweerder. De vraagpunten, die in deze zaak in aanmerking komen, zijn: 1°, of het Provinciaal Geregtshof van Friesland verkeerd heeft toegepast en geschonden art. 3 der wet, houdende algemeene bepalingen der wetgeving van het Koningrijk en art. 7 van het Keizerlijk decreet van 21 october 1811 „relatif à la classification des routes et des péages, qui s'y préçoivent et à d'autres objets de cette matière" — door aan te nemen dat bij dit art. 7 is verwezen op een in Friesland van oudsher bestaan

SIGAREN.

La Renommée per 1/4 Kist a *f* **4,**
Le Bon Fumeur per 1/5 Kist a *f* **5,**

steeds voorhanden in onze Magazijnen alhier en onderstaande Depôts.

WEINTHAL & Co.,
hoek Coolsingel en Binnenweg, 15—332.
Lamsteeg, 7—45.

Alkmaar, Jb. Masdorp.	Harderwijk, W. J. Berends.
Arnhem, F. C. J. Zijnen Wartel.	Helvoetsluis, W. Ermerins Jr
Assen, Gebr. Oosterveen.	Heusden, A. v. d. Mooren.
Beverwijk, J. W. Husing.	Hoorn, Wed. Zeehandelaar.
Boskoop, J. Goudkade.	Leyden, H. Visser.
Breukelen, Wed. Schippers.	Middelburg, C. Dockheer.
Brielle, J. de Bruyn.	Moerdijk, C. v. d. Velden.
Broek in Waterland, P. de Boer Azn.	Nieuwveen, J. Sasse.
Delfshaven, A. & W. v. d. Zwaal.	Noordwijk, Joh. v. Eeden.
Deventer, Harms ten Harmsen Hz.	Nijmegen, J. W. Maurits.
Doesburgh, J. F. Wennekendonk.	Oud-Beijerland, W. v. d. Seide.
Doetinchem, Wed. L. Vinkenberg.	Schiedam, J. v. Diggelen.
Dordrecht, J. A. v. d. Ven.	Schoondijke, K. A. Sauderse
Goes, C. Pilaar & Zoon.	Tilburg, M. H. v. Bommel.
Gouda, P. Vlasveld.	Utrecht, I. J. L. v. Haarlem.
Groningen, J. H. v. Hasselt Jr	Veghel, J. van den Berg.
's Hage, P. C. van Ellinkhuyzen.	Vlaardingen, Wr. Pleysier.
	Vlissingen, J. J. P. Hector.
	Voorst, J. J. Weijers.
	Woudrichem, A. Struick.
	Zierikzee, C. Bal J. Gzn.
	Zutphen, H. Weenink F. Jz.
	Zwolle, A. Vos.

NB. Op de verschillende aanvragen uit *Amsterdam* om Depôt onzer Sigaren, dient dat wij daar voorloopig geen gevolg aan kunnen geven.

PILULES DEHAUT

Deze nieuwe zamenstelling, gegrond op beginselen onbekend aan de vroegere geneeskundigen, beantwoordt op de meest gelukkige wijze aan alle vereischten van het vraagstuk der geneeswijze door purgeermiddelen. In tegenstelling van alle andere purgeermiddelen, werkt het eerst op eene voldoende wijze, als het te gelijker tijd met zeer goede spijzen en zeer versterkende dranken genomen wordt. De werking is steeds zeker, hetgeen met sedlitzwater en andere purgeermiddelen niet altijd het geval is. De dosis is naar den ouderdom of krachten der personen gemakkelijk te bepalen. Kinderen, grijsaards en de allerzwakste zieken verdragen het zeer gemakkelijk. — Een ieder kiest tot gebruik van het medicament het uur en den maaltijd, die het beste met zijne gewone bezigheden overeenkomen. De vermoeijenis na de purgatie geheel en al ophoudende door de voorgeschrevene goede voeding, zoo valt het zeer gemakkelijk zoo dikwijls als het noodig is van het middel gebruik te maken. — De artsen, die dit middel aanwenden, ontmoeten geene zieken meer, die aarzelen te purgeren onder voorwendsel van slechten smaak of uit vrees van te verzwakken. De duur der behandeling is geen hindernis meer en indien b.v. de ziekte het vereischt, dat men twintigmaal achtereen purgeert, dan is men niet meer bevreesd, om voor het einde te moeten ophouden. — Deze voordeelen zijn nog belangrijker als het geldt ernstige ziekten, b. v. zwellingen, verstoppingen, huidziekten, slijmvloeden en vele andere voor ongeneeslijk gehoudene ziekten, maar die voor eene regelmatige en lang voortgezette purgerende geneeswijze wijken.

Zie het *Handboek van de purgerende geneeswijze* van Doctor DEHAUT, een deel, van 268 pagina's. Wordt *gratis* toegezonden op eene *franco* gedane aanvrage. Parijs, Apotheek van Doctor DEHAUT, en in de goede Apotheken van *Europa*, *f* 2.50 en *f* 1.50.

Voor *Rotterdam* verkrijgbaar bij den Heer
F. E. VAN SANTEN KOLFF.

DE VRIEND VAN IEDEREEN.

De ZALF en PILLEN van HOLLOWAY.
Borstwater, Borstkwaal, Kortheid van adem.

In het tegenwoordige saizoen heerschen bovengenoemde ziekten menigvuldig, en dat zij ook gevaarlijk zijn dit bewijzen de menigvuldige sterfgevallen. Men moet daarom zonder uitstel geschikte geneesmiddelen gebruiken; men behoeft nimmer verlegen te zijn als men de geneesmiddelen van HOLLOWAY kan bekomen. De Zalf moet zorgvuldig over de borst en op den rug ingewreven worden iederen avond en iederen morgen. Dezelve dringt inwendig door en doet de ontsteking aan de long bedaren. De Pillen van HOLLOWAY moeten ook gebruikt worden, want deze werken krachtig op het bloed en de klieren, en bewerken met de Zalf eene volmaakte genezing.

De Zalf en Pillen moeten te zamen gebruikt worden voor de genezing der volgende Kwalen.

Open Beenen.	Jicht.
Zwerende Borsten.	Lendenpijn.
Brandwonden.	Aambeijen.
Steenpuisten.	Rheumatiek.
Bijen- en Muskietensteek.	Schurft.
Winterhanden.	Zwerende Tepels.
Kanker.	Keelpijn.
Stijve Gewrichten.	Huidziekte.
Likdoorns.	Scheurbuik.
Melaatschheid.	Zeere Hoofden.
Zweren.	Puisten van alle soorten.
Ontsteking der Lever, Nieren en Baarmoeder.	Wonden enz., enz.

Zijn op *franco* aanvrage a contant te bekomen bij den Heer P. J. H. GILTAY, Depôthouder te *Dordrecht*, bij den Heer M. CLOOS, in de Vriessche Apotheek, Hang, bij de Zeevischmarkt, n.° 441, te *Rotterdam*, en bij den Heer J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te *'s Hertogenbosch*; alsmede in Holloway's Etablissement te *Londen*, 244, Strand, en te *New-York*, 80, Maiden-Lane.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Potjes Zalf .. *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 20.95.
Doosjes Pillen *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.
NB. Bij ieder Doosje Pillen of Potje Zalf is een papier gevoegd dat den Patienten aanwijst hoedanig te handelen.

ALGEMEENE ILLUMINATIE.

Naar aanleiding van de belangstelling der Burgerij tot **ALGEMEENE FEESTVIERING** van den

VERJAARDAG van Z. M. den KONING,

den 19 dezer, recommandeeren de Ondergeteekenden zich tot het **Leveren** van

ILLUMINATIEN en DECORATIEN,

en is van af heden de Deelneming daaraan ook ten hunnen Huize Opengesteld.

FRIEDHOFF & SONNEVELDT, Houttuin.
VAN BINSBERGEN & BELLINGWOUT, Open Rijstuin.
J. DE REGT, Hoofdsteeg.
E. WESSELS, Toe Rijstuin.
A. VELTMEIJER, Goudsche Wagenstraat.
JANSEN & KNIPPING, Houttuin.
A. J. VAN GELDEREN, Gapersteeg.
GEBR.s SMIT, Boogaardstraat.

NATIONALE MILITIE.

Geachte Stad- en Landgenooten, er bestaat wederom gelegenheid u zelven te **WAARBORGEN — ONDERLING** kan tegenvallen, getuige de **Brand** van ***Enschedé.*** Behoeft ge een

PLAATSVERVANGER of NUMMERVERWISSELAAR,

zoo beveelt zich de Ondergeteekende ter bezorging daartoe aan; hij guarandeert U voor den bij de Wet bepaalden tijd en gij betaalt als het U convenieert. ***L. HARTVELD,***
Kwakernaat, wijk 9, n.° 4. *Commissionnair.*

Van af Maandag 9 Februarij 1863,

OPRUIMING

van verschillende **GOEDEREN** van het vorige Saizoen, tot beduidend ***verminderde Prijzen;*** voornamelijk zal men kunnen profiteren van voordeelige prijzen voor de **NIEUWSTE GOEDEREN** van dit Winter-Saizoen, welke, ten gevolge van het zachte weder, dit jaar minder gevraagd zijn geworden,

t. w.:

Rijke en goedkoope MANTELS, Fransche MERINOSSEN, diverse Fransche STOFFEN voor KLEEDJES, DITO Saksische zeer goedkoop, Lichte en Donkere BARÈGES, zoomede ROBES BRODEES tot half prijs; Superbe ZIJDEN STOFFEN voor SOIRÉES en PROMENADE, OMSLAGDOEKEN en CHALES, PELTERIJEN en vele andere ARTIKELEN.

Voorts:

Damasten TAFELSTELLEN, Geweven en Gebreide ONDERGOEDEREN, enz. enz. enz.

ALLAN & Co.

VOORJAARS-OPRUIMING.

WESTNIEUWLAND, 4—74.

De Restanten van het vorige Saizoen in BRUSSELS, DOORNIKS, TAPESTRY, SCHOTS, DRUGGET en GONJE TAPIJTGOED; in DAMASTEN in alle Kwaliteiten, vooral in geheel Wollen; Partijen BEHANGSELPAPIEREN en MEUBEL-NETELDOEKEN, waaronder de meest courante en gezochte Patronen; verder TRIJPEN, alle soorten KARPETTEN, worden tot ***zeer voordeelige Prijzen opgeruimd*** bij

ALLAN & Co.

ROTTERDAM-BORDEAUX.

Het Stoomschip HOLLANDER, Kapit. *van Putten*,
vertrekt naar BORDEAUX **Woensdag 11 Februarij.**

Deze AFVAART correspondeert met de **MAILBOOT,** die 25 Februarij van BORDEAUX naar ***BRAZILIE*** en ***LA PLATA*** vertrekt. — GOEDEREN voor ***PERNAMBUCO, BAHIA, RIO, MONTE-VIDEO*** en ***BUENOS-AYRES*** worden te Rotterdam met *directe* Connossementen aangenomen.

Nadere inlichtingen bij SMITH & Co., te Rotterdam.

SNELVAART
TUSSCHEN
ROTTERDAM en ANTWERPEN,

voor PASSAGIERS en GOEDEREN,
met de Stoombooten

TELEGRAAF.

Deze Stoombooten, behoorende tot de snelstvarende van Europa, hebben uitmuntend ingerigte Kajuiten, waarbij een Dames-Salon met Piano en een Paviljoen hetwelk afgehuurd kan worden.

STATIONS:

SLIKKERVEER, KINDERDIJK, NIEUWE VEER, ALBLASSERDAM, DORDRECHT, STEENEKAMER, 's GRAVENDEEL, WILLEMSDORP, WILLEMSTAD, OOLTGENSPLAAT, DINTELSAS, STEENBERGSCHE VLIET, ZIJPE voor **Zierikzee** en **Brouwershaven**, ST. PHILIPSLAND, STAVENISSE, YERSEKENDAM voor **Goes**, VOSMEER, THOLEN, BATH en LILLO.

FEBRUARIJ 1863.

Van Rotterdam.				Van Antwerpen.		
11 Woensdag	's nachts 10/11	12.—		9 Maandag	's morgens	3.—
13 Vrijdag	's morgens	2.30		12 Donderdag	„	6.30
16 Maandag	„	7.—		14 Zaturdag	„	9.—
18 Woensdag	„	8.30		17 Dingsdag	„	11.30

Goederen-Dienst op Antwerpen en Brussel,
MET DE STOOMBOOTEN
„Stad Rotterdam" en ***„Stad Brussel,"***
Afvaart Wekelijks.
VERWEY & Co., *Cargadoors-Expediteurs*, Boompjes te Rotterdam.

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

INSCHRIJVING TE AMSTERDAM,

op DINGSDAG 17 FEBRUARIJ 1863, des namiddags ten één ure, op:
3011 Stuks ***Oost-Indische*** **RUNDERHUIDEN,**
839 „ ***Idem*** **IDEM,**
475 „ ***Idem*** **BUFFELHUIDEN,**
liggende aldaar.

Amsterdam 7 Februarij 1863.

TABAK.

Onmiddellijk na afloop der reeds geannonceerde ***Tabaksveilingen*** op den 11den dezer, zullen verder **Geveild** worden:

1395 Pakken
***Brasiel* TABAK,**
grootendeels St. Felix gewas.
48 Seroenen
***Havana* TABAK.**
Alles directe Aanvoeren.

Nadere Informatien te bekomen bij de **Makelaars in Tabak alhier.**

J. F. WISCHERHOFF en C. J. DE LANGE, Makelaars te Rotterdam, zijn van meening, den 12 Februarij 1863, des voormiddags ten *half twaalf* ure, in het Notarishuis, aan de Gelderschekade aldaar, voor rekening van HH. Assuradeuren, publiek te Veilen:

83 Korven en Circa **1450** Ned. ℔

Losse O.-I. GUM ELASTICUM,

meerder en minder Beschadigd, alhier direct van Batavia aangebragt per het Schip *Hollandia*, Kapit. WAP, en zulks bij Kavelingen als nader bij Notitie zal worden aangewezen.

Nadere onderrigting bij bovengenoemde Makelaars.

Gerd. Duuring, A. C. Dalen, A. van Binsbergen, J. Kolff, J. F. Sauerbier, Leonard L. Jacobson, J. Sinderam, L. J. Plemp van Duiveland, F. W. Eckstein, J. G. van den Abeelen, G. Elink Schuurman, Joseph Jacobson, Leonard J. Plemp van Duiveland, Gerd. Sauerbier, C. M. F. Kolff, Leonard Jacobson Jr., ***A. C. Dalen*** Jr. en ***A. van Binsbergen*** Jr., Makelaars te Rotterdam, zullen Veilen op Woensdag 25 Februarij 1863, des voormiddags ten 10 ure, in het Huis der Notarissen aan de Gelderschekade:

3350/4 en **847**/12 Kisten ***Congo***
328/4 „ **290**/12 „ ***Souchon*** } **THEE.**
315/4 .... „ ***Pecco***

Albier aangevoerd per het Schip *Crouch Brothers*, van **Foo Chow Foo.**

Alsmede

38 kisten Assam THEE,
alhier aangebragt via LONDON.

Openbare Verhuring.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der GEMEENTE *SCHIEDAM*, zijn voornemens op Zaturdag den 14 Februarij 1863, des middags ten *twaalf ure*, ten Raadhuize aldaar, in het openbaar voor den tijd van **twaalf jaren** te **Verhuren:**

ALLE de Grienden aan de Gemeente Schiedam in eigendom behoorende en gelegen bewesten de Buitenhaven binnen de genoemde Gemeente, met het daarbij behoorende **Riet-gewas,** alsmede een Stuk **Open Grond** en daarop staande **Arbeidershuisje,** gelegen aan de Maaskade.

Zullende de Voorwaarden van Verhuring, van heden af, dagelijks, met uitzondering van de Zondagen, ter de GEMEENTE-SECRETARIE ter inzage liggen.

Schiedam, den 27 Januarij 1863.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Burgemeester,
L. KNAPPERT.
De Secretaris,
VERNÈDE.

Openbare Verpachting,

bij Opbod, in ééne Zitting.

De Notaris *ABRAHAM ADRIAAN REEPMAKER*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van het Hoofdbestuur van den *Wilhelminapolder*, is voornemens op Dingsdag 10 Februarij 1863, des middags ten 12 ure, in het Notarishuis, aan de Gelderschekade aldaar, bij Opbod, in ééne Zitting, te Verpachten:

Ruim 38 Bunders uitmuntend

VLASLAND,

in den **Wilhelminapolder**, nabij **Goes**, in Zeeland, in Perceelen, zoodanig als die bij de bezigtiging zullen zijn afgepaald en zullen worden aangewezen.

Nadere onderrigtingen te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris en bij den Heer I. G. J. VAN DEN BOSCH te Wilhelminadorp; kunnende de Perceelen dagelijks, uitgezonderd Zaturdag en Zondag, worden bezigtigd.

TELEGRAFISCH HANDBOEKJE

VOOR HET JAAR 1863.
(EERSTE JAARGANG.)

Behelzende, behalve den Kalender met verschillende andere opgaven, de voor het publiek onmisbare mededeelingen nopens de **Telegrafie.** Allen die van dit meer en meer voor de correspondentie in het Binnen- en Buitenland gebruikelijk middel van gemeenschap bedienen, vinden in dit Handboekje alle noodige inlichtingen kort en duidelijk door deskundige voorgedragen. — Ten slotte vindt men eene opgave der vertrekuren van al de Spoorwegdiensten in Nederland. Prijs **25** Centen.

DE NEDERLANDSCHE RESIDENTIE- EN 'S GRAVENHAAGSCHE STADS-ALMANAK

VOOR 1863.
(ACHT EN DERTIGSTE JAARGANG.)

In dit algemeen nuttig Handboek worden aangetroffen de *officiële* opgaven betreffende de zamenstelling van de *besturen* van het RIJK, de PROVINCIEN, de RESIDENTIE en de KOLONIEN, en tal van mededeelingen van verschillenden aard betrekkelijk NEDERLAND en zijne OVERZEESCHE BEZITTINGEN enz.

Prijs ***f* 4.**

Uitgaven van GEBROEDERS BELINFANTE te 's Gravenhage.

SCHOUWBURG.

Zondag 8 *Februarij*. *Aanvang* 8 *ure*.
Tweede Voorstelling van
DE NEGERHUT,
Tooneelspel in 8 Tafereelen.
Verwacht eerstdaags: **DE BOGCHEL,**
Melodrama in 11 Tafereelen, naar het Fransch.

SCHOUWBURG.

MAANDAG 9 FEBRUARIJ 1863,
BUITENGEWONE VOORSTELLING
ter benefice van Mevrouw KAPP-YOUNG.
DER PROPHET,
grosse Oper in 5 Acten. Musik von MEIJERBEER.
Coupons, Vrijbiljetten, noch Diploma's gangbaar.
Aanvang ten 7½ *ure.*

VERTREK der SPOORTREINEN.
Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amsterdam: 7.25, 11.40, 3.25, 7.45.
„ „ alleen n. 's Hage: 10.30 's morg., 5.30 's nam., 9.45 's avonds.
„ Amst. naar Rotterdam: 8.30, 11.25, 4.30, 7.40.
„ 's Hage n. Rott. 8.30, 10.41, 1.30, 4.13, 6.43, 8,
Aankomst te Rott.: 9.15, 11,30, 2.15, 5, 7.30, 8.45, 1

Vertrek van: **Rijn-Spoorweg.**
Rotterd.: 6.55, 9.50, 12.25, 2.10 (werkd.), 5.55, 9.
Amst.: 7.25, 10.25, 12.30, 4.30 (werkd.), 6.35, 9.10.
Arnh. n. Utr.: 6.30, 9.37, 11.55, 1.— (werkd.), 5.
Utr. n. Rott.: 6.20, 8.40, 11.40, 1.15, 5.35 (werkd.),
Gouda n. Rott.: 7.30, 9.20, 12.44, 1.53, 6.27 (werkd.),
Aank. te Rott.: 8.15, 9.55, 1.15, 2.15, 7,05 (werkd.),

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.
Van Rotterdam: 10.50 's morg. en 3.10 's namidd.
„ Breda: 6.45 's morg., 12.40 's midd. en 5.35 's nam.
„ Antw.: 7.50 's morg., 12.30 's mid., en 5.50 's nam.
de laatste alleen tot Breda en Moerdijk.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.

hebbend gewoonte-regt, om, bij slatting van openbare vaarten, de uitkomende spetie op de naastleggers te werken, en dat mitsdien krachtens gemeld art. 3 der wet houdende algemeene bepalingen, dat gewoonte-regt is verbindende om deze twee redenen: *a*, omdat het art. 7 van het decreet uitsluitend handelt van het onderhoud van kanalen enz., en geenszins van de verpligting tot aardberging door de naastleggers bij gelegenheid van slattingen, en *b*, omdat het artikel naar geene gewoonte hoegenaamd verwijst, zelfs niet ten aanzien van het onderhoud van kanalen enz.; 2°, subsidiair geschonden artt. 230 en 231 der gemeentewet van 29 junij 1815, door aan te nemen dat, niettegenstaande de wetsbepalingen het onderhoud van vaarten alsnog is een last, rustende deels op de gemeente, deels op de naastleggers. Voor de eischers zijn opgetreden mr. W. Wintgens (procureur mr. van der Jagt) en voor den verweerder mrs. Kappeyne van de Coppello en de Pinto (procureur mr. François).

— Heden heeft het Provinciaal Geregtshof in Zuid-Holland in hooger beroep uitspraak gedaan in zake H. V., bij vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Rotterdam vrijgesproken van bedriegelijke opligting. Het Hof heeft het vonnis der Arrondissements Regtbank te Rotterdam bevestigd. — Voorts heeft het Hof in hooger beroep uitspraak gedaan in zake van W. K., door de Arrondissements Regtbank te Brielle, ter zake van eenvoudigen diefstal, tot een jaar correctionele gevangenisstraf veroordeeld. Het Hof heeft dit vonnis bevestigd. Daarna heeft de behandeling plaats gehad van de zaak van W. S., aangeklaagd van zich in eene herberg te Rotterdam te hebben meester gemaakt van een das en vest, aan een der gasten toebehoorende. Hij was bij vonnis der Arr.-Regtbank te Rotterdam vrijgesproken. Daar de vijf in deze zaak gedagvaarde getuigen niet verschenen waren, en voor hun wegblijven geen wettige redenen hadden kenbaar gemaakt, heeft het Hof hen, op requisitoir van den adv.-gen. mr. Terpstra, ieder tot eene geldboete van *f* 3 veroordeeld, en verder gelast dat zij tegen den 20 dezer op nieuw zullen worden gedagvaard om te verschijnen.

Kerk- en Schoolnieuws.

De kerkeraad der Nederd. Herv. gemeente te Voorburg heeft, ter voorziening in de vacature ontstaan door het overlijden van ds. D. T. F. Patijn, tot herder en leeraar der gemeente beroepen ds. W. G. F. van Voorthuysen, pred. te Bedijkte Schermer N.-Z. Het drietal bestond uit dd. A. P. G. Jorissen, N. J. H. Oudegeest en W. G. F. van Voorthuysen.

Beroepen tot predikant bij de Hervormde gemeente te Gaast en Ferwoude (Friesland) ds. D. Niessen, thans te Giessen en Rijswijk.

Aangenomen het beroep naar Breda door ds. M. Hoog, pred. te Beest; — naar Broek op Langendijk door ds. A. van der Flier, pred. te Bunschoten.

Bedankt voor het beroep naar Oudewater door ds. W. Kraijenbelt, pred. te Scheveningen; — voor Wijk bij Heusden door ds. H. Slothouber, pred. te Doornspijk.

Ds. H. T. Westerouen van Meeteren, predikant te Kesteren, heeft mede voor het beroep naar de Hervormde gemeente te Wemeldinge (Zeeland) bedankt, zoodat aldaar voor de bestaande vacature reeds twaalf vergeefsche beroepingen gedaan zijn.

Ongelukken, Misdrijven enz.

Heden ochtend omstreeks negen ure is alhier van een trap aan het Boerensteiger, nabij de Hoofdsteeg, eene dienstmeid in het water gestort. Daar zij dadelijk zonk, mogt men er eerst na verloop van circa tien minuten in slagen haar door middel eener dregge te redden, waarop terstond alles in het werk werd gesteld om haar nog in het leven te behouden, waarin men aanvankelijk slagen mogt.

— Omtrent den brand te Ilp verneemt men nog dat niet alleen de Doopsgezinde kerk, maar ook de pastorie is afgebrand. Den predikant P. Leendertz Wz. mogt het naauwelijks gelukken zich met vrouw en kinderen te redden. Zijne bezittingen, maar vooral zijne geheele aan oud vaderlandsche literatuur zoo rijke bibliotheek is eene prooi der vlammen geworden. De schade aan handschriften en zeldzame exemplaren van klassieke Hollandsche boeken, geleden door den ijverigen oudheidkundige en bezorger der nog niet voltooide nieuwe uitgave van Hoofts werken, is niet alleen onherstelbaar voor hem alleen, maar voor de wetenschap in het algemeen.

— Eergisteren avond is aan het Schouw bij Purmerende eene boot omgeslagen, waarin zich vijf passagiers van de Purmerender stoomboot bevonden. Een hunner, naar men zegt een zoon van een slagter te Amsterdam, is daarbij verdronken.

— Bij het in deze week gewoed hebbend onweder is de bliksem in het op twee uren van Leeuwarden gelegene dorp Hardegarijp in den toren geslagen, waardoor deze, alsmede het kerkgebouw, in korten tijd eene prooi der vlammen is geworden.

— Te Tinaarlo, gemeente Vries, is door den storm van ll. woensdag eene boerenbehuizing en schuur, uiterlijk in goeden staat verkeerende, tegen den grond gewaaid; alleen de voormuur is blijven staan.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 7 Februarij.

OVERLEDEN: J. J. Serry, z., 5 j. — H. de Beer, d., 14 d. — J. Roos, z., 3 j. — J. Brendel, z., 1 j. — E. de Haas, d., 1 j. — G. E. Hartman, d., 4 j. — J. D. P. Wessel, z., 13 j. — F. L. Koedam, z., 2 j. — M. E. Hardinxveld, d., 3 j. — W. van der Hidde, z., 3 m. — P. W. J. Schuering, d., 4 m. — P. Luyke, man van G. C. Kreyns, 54 j. — J. Canters, wedr. van M. van der Pluym, 70 j. — J. L. Stox, jm., 42 j. — C. Appel, man van C. Janssens, 62 j.

BEVALLEN: M. E. Stevenson, geb. Taats, levenl. d. — M. E. Walfers, geb. te Beek, levenl. z. — M. N. M. Kerkum, geb. de Vleeshouwer, z. — L. Appeldoorn, geb. van Emmerik, z. — W. Amsterdam, geb. van den Berg, z. — W. J. van Veen, geb. Meijer, z. — C. Boogers, geb. de Heer, z. — H. David, geb. van der Sluys, d. — J. Matthey, geb. Boeser, z. — M. C. O. Duym, geb. van der Ven, z. — K. Hoorn, geb. Otten, d. — C. van Rijnbach, geb. van Mens, z. — J. M. van der Schalk, geb. Nolte, z. — C. M. Bendervoet, geb. Eden, z. — J. M. Kervezee, geb. Spliethoff, d. — J. H. Janzee, geb. Stolk, d. — M. J. Möller, geb. Dietjens, d. — H. Höhle, geb. van der Most, z. — G. van der Heyden, geb. Meijer, z. — F. E. Karreman, geb. Siegers, z. — J. B. Eykelenboom, geb. Steenis, d. — J. W. van der Werff, geb. Houthoff, d.

ONDERTROUWD: P. Hess, jm., 30 j., met C. C. Vetter, jd., 25 j. — J. Krijgsman, wedr., 50 j., met E. J. Ouweneel, jd., 32 j. — D. Eckhart, jm., 21 j., met A. Eggink, jd., 25 j. — A. Walop, jm., 25 j., met W. Poolen, jd., 21 j. — F. J. Gielen, jm., 27 j., met C. H. van Woerkum, wed. van W. Scheurkogel, 30 j. — J. C. M. van der Meer, wedr., 41 j., met C. E. Orth, jd., 41 j. — P. Schielaar, jm., 27 j., met M. Zwarts, jd., 26 j. — S. C. de Haan, jm., 25 j., met W. Viverooy, jd., 28 j. — G. Lubbers, wedr., 29 j., met L. Severs, jd., 26 j. — D. Hoffman, jm., 29 j., met C. M. Hoffman, jd., 21 j. — J. Roodhorst, jm., 41 j., met M. Kraan, wed. P. van Grieken, jd., 42 j. — J. Schaap, jm., 33 j., met G. Berman, jd., 36 j. — A. Sirach, wedr., 41 j., met A. J. M. Hoedt, jd., 21 j. — J. de Valk, wedr., 46 j., met J. Kriek, jd., 37 j. — J. Veldhuizen, jm., 24 j., met C. Bronkhorst, jd., 25 j.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam.

BATAVIA en SINGAPORE, het Ned. Barkschip Admiraal de Winter, kapit. H. A. Bunnemeijer. Adres bij Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer.

BATAVIA, het Nederl. Campagne Fregatschip Prinses Amalia, kapit. L. W. van Rijn van Alkemade, hebbende bijzonder goede inrigtingen voor Passagiers. Adres bij de Reeders C. Vlierboom & Zonen, de Cargadoors Vlierboom & Suermondt en P. A. van Es & Co.

BALTIMORE, het Maryland Fregatschip Ellen Stewart, kapit. C. E. Coffin. Adres bij Wambersie & Zoon.

BOSTON, het Nederl. Schoonerschip Sirene, kapit. P. Schroot. Adres bij Wambersie & Zoon.

BREMEN, het Nederl. Kofschip Elisabeth, kapit. L. L. P. Bos. Adres bij Seeuwen & Co.

DECIMA en KANAGAWA (na arrivement), het Nederl. Barkschip Juno, kapit. H. W. Nicolai. Adres bij de Reeders C. Vlierboom & Zonen, de Cargadoors Vlierboom & Suermondt en P. A. van Es & Co., alhier, en de Coningh & Co., te Amsterdam.

DUBLIN, het Nederl. Kofschip Meika Jacoba, kapitein R. A. Wielema, vertrekt 25 Februarij. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

GIBRALTAR, het Ned. Schip Kleinkinderen, kapit. G. de Jong. Adres bij Seeuwen & Co.

HAARBURG en HAMBURG, het Nederl. Schip Catharina Annechiena, kapit. J. H. Alberts. Adres bij Seeuwen & Co.

HAMBURG, het Nederl. Schip Geertina Kramer, kapit. B. Folkers. Adres bij Seeuwen & Co.

KAAPSTAD en PORT ELIZABETH, het Ned. Schoonerschip Enterprise, kapit. H. J. Hut. Adres de Reeders van den Bey & Co., te Amsterdam, en de Cargadoors Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer alhier.

LISSABON, het Nederl. Schoenerschip Pomona, kapitein D. Haddeman. Adres bij Seeuwen & Co.

MELBOURNE, het Ned. Barkschip Constance, kapit. M. Kimmerer. Adres bij Vlierboom & Suermondt, of bij Nolda & Dewing.

MELBOURNE (Hobsons-Bay), het Nederl. Brikschip Maassluis, kapit. S. Post. Adres bij Vlierboom & Suermondt, alhier; de Vries & Co., te Amsterdam, of bij Dörschlag & Gerbaulet.

NEW-YORK, het Deensch Brikschip Oresund, kapitein H. L. Collundt. Adres bij Wambersie & Zoon.

NEW-YORK, het Bremer Fregatschip Hermann, kapit. F. Kuhlmann. Adres bij Wambersie & Zoon.

PADANG, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het Nederl. Barkschip Julie, kapit. R. Brem. Adres de Reeders van Overzee & Co., de Cargadoors Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer, alhier, en de Coningh & Co., te Amsterdam

PADANG, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het Nederl. gekoperd Barkschip Brouwershaven, kapit. A. Huizer. Adres bij de Reeders van Overzee en Co., de Cargadoors Hudig en Blokhuyzen en Kuyper, van Dam en Smeer alhier, en de Coningh en Co., te Amsterdam.

Vlaardingen.

LISSABON, het Nederl. Hoekerschip Oceaan, Kapit. G. van Duffelen. Adres ten Kantore van Kuyper, van Dam & Smeer.

Amsterdam.

KANAGAWA en DECIMA, het nieuw gebouwd gekoperd Nederl. Brikschip Meppel, groot circa 130 gemeten lasten, kapit. S. Stikkel van Dam. Adres de Cargadoors de Vries & Co. alhier en Vlierboom en Suermondt te Rotterdam.

Beursberigten.

ROTTERDAM 7 Februarij.

				l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl.	Werk. Schuld	2½	pCt.	64½		
Spanje	Amortis. Schuld			27⅛		
Portugal	Oblig. 1856/62	3	„	45 11/16	45¾	45¾
Rusland	Obl. St. 1855	5	„	90¾	90⅞	90¾
„	dito Amst.	4½	„	90⅜		
„	d.° Spw.-Ad.	5	„	198½	198¾	198¾
Pruissen	Obl.	5	„	102⅝	102¾	102¾
Oostenr.	Obl. in Metall.	2½	„	31⅛		
„	dito dito	5	„	61 1/16	61 3/16	61⅛
„	Nieuwe, Amst.	5	„	80		
„	d.° Nationale	5	„	65⅞		
Venez.	Obl.	1	„	12		
Grenada	Obl.	2	„	29⅜		
„	Uitgest.			7⅛		
„	Hectares		Cts.	80	81	81
Mexico	Obl.	3	„	32	32⅛	32 1/16
Equador	Landwarr.			6¼		
Griekenl.	Obl.	5	„	19	19 5/16	19 3/16
„	Coupons		*f*	2 9/16	2⅝	2⅝
Turkije	Binnenl.	6	„	38⅞		
Illinois	Obl.	7	„	79½		
	Vereen. Staten	5	„	60¼		
	dito dito	6	„	68¼	68¾	68¾

Bij vaste markt en tamelijk veel handel leverde de beurs niets ter bijzondere vermelding op.

Het Committé der Effecten-Handelaren,
A. J. DE JONGH, *Secretaris.*

Laatste prijzen ten *drie* ure: Nederl., Werk. Schuld, 2½ pc., 64⅜. Rusl., Oblig. 1860, 4½ pc., 90⅛; d.° 1862, 5 pc., 91¼. Oostenr., Met. Oude, 5 pc., 61⅛. Equador, Landwarrants, 6 5/16. Turkije, Binnenl., 6 pc, 38⅞, 39 1/16, 39 1/16. Gren., Oblig. Gest., 13¼, ⅛, ¼; dito Uitg., 1½ pc., 7⅛, ¼, 7/32; dito Uitg. Gest., 6⅜; dito Hectares, 85 cents. Griekenl., Oblig., 5 pc., 19 7/16, 9/16, 9/16; dito Coupons, *f* 2⅝. Vereenigde Staten, 5 pc., 60½.

AMSTERDAM 7 Februarij.

				l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl.	Werk. Schuld	2½	pCt.	62⅝	62¾	62¾
„	dito dito	3	„			
„	dito dito	4	„	99⅞		
„	O.-I. Leening	4	„			
„	Amort. Synd.	3½	„			
„	Hand. Maats.		„	141		
„	Holl. Spw.		„			
„	Rijn-Spw.	4½	„	105½		
België	Cert. *Rothsch.*	2½	„	57⅜		
Spanje	Buitenlands.	2	„	46⅝		
„	dito	3	„	53 11/16		
„	Binnenlands.	3	„	50 5/16		
„	Amort. Schuld					
„	Bew. v. Coup.			10 1/16	10⅛	10 1/16
Portugal	Obligatien	3	pCt.	46 11/16	46 13/16	46 13/16
„	dito 1856/60	3	„	45 15/16	46⅛	46⅛
„	dito 1862	3	„	45⅞		
Rusland	Ob. *Hope en C.*	5	„	102	102⅛	102⅛
„	dito 1828/29	5	„	101⅛		
„	Cert. 1831/33	5	„	84½	84⅝	
„	d.° 1840	4	„	75⅞		
„	2/3/4e Leen.	4	„	75⅞	76	75⅞
„	Cert. 5e Serie	5	„	84¾	84⅞	84¾
„	d.° 1855, 6e S.	5	„	90⅝	90¾	90 11/16
„	d.° te Lond.	3	„	59¼		
„	N. Leen. 1862	5	„	91¼	91⅝	91½
„	Inschr. v. Ass.	6	„	54¼		
„	Cert. v. dito	6	„	54½		
„	Spw.-Actien	5	„	199	199¾	199¾
Polen	Aand. 1835		*f*			
„	Spw.-Oblig.	4	pCt.	79¼		
Pruissen	Oblig. 1859	5	„			
„	Aand. 1854	3½	„			
Oostenr.	Ob. *Goll en C.*	5	„	62½		
„	d.° dito	4	„	51⅛		
„	d.° Met. Oude	5	„	61	61 1/16	61
„	d.° Metalliek	2½	„	31⅛	31 3/16	
„	d.° N. te Ams.	5	„	79⅞	80¼	80¼
„	d.° Nat. Met.	5	„	65⅞	65 15/16	
„	W. Ad. fl 250	4	„	241		
Brazilië	1824, £ 100	5	„			
Equador	Oblig. 1855	1	„	16 7/16		
Venez.	Obligatien	2	„	23⅜	23 7/16	
„	Uitgestelde	1	„	11⅞	11 15/16	
Grenada	Obligatien	2	„	29⅜	29⅝	
„	Uitgestelde	1½	„	7 3/16	7¼	
Mexico	Obligatien	3	„	32 1/16	32⅛	
Illinois		7	„	79		

Nation. Hypotheek-Bank, 4 pc., 99⅜; Nederl. dito dito, 4½ pc., 99; Handel-Maatsch. a cont., 4½ pc., 141⅛. Rusland, Orig. 5de Leening, 4 pc., 75¼; Cert. bij Hope en Co., 1860, 4½ pc., 90⅜, 90⅝, 90½. Oostenr., Ween. Bank-Actien, *f* 824; dito Aand. 1860, 5 pc., 469; Fr. Oostenr. Spoorw.-Oblig. bij Hope, *f* 133; Oostenr. Loten 1858, 133, 133½. Brazilië, Geldl. 1852/60, 4½ pc., 91. Italië, 5 pc., 65½. Grenada, Gest. 13 3/16, 13⅜, 13¼; dito Uitg. Gest. 6 5/16, ⅜; dito Hectares, 83, 88, 87 cents. Philadelphia, bij Hope en Co. Lr. A, *f* 79¾. Illinois, Spoorw.-Aand., 59¾. Galveston. Spoorw.-Oblig. 8 pc., 24½. Vereenigde Staten, 5 pc., 59¾, 60¼, 59¾; dito dito, 6 pc., 67¼, 67½, 67¼. Griekenl., Oblig., 5 pc., 19⅛, 20. 19 11/16; dito Coupons, *f* 2⅝, *f* 2 13/16; Roode Grieken, 19⅛. Turkije, 6 pc., 39, 39¼, 39¼.

Beleening 4, Prolongatie 3½, Disconto 4 pc.

Van Hollandsche fondsen bleven Integralen door eene belangrijke kooporder ca. ⅜ hooger. Buitenlandsche fondsen waren meerendeels zeer kalm, doch vast; Russen waren zelfs weder beter in prijs, vooral de 5 pc. 1862, terwijl ook Portugesche eenige verhooging aantoonen. Van speculatiesoorten hebben Grieksche belangrijke fluctuatien ondergaan, waarna zij ruim ⅝ hooger dan gisteren bleven. Voorts zijn Turksche ¼ en Grenada Hectaren met veel kooporders ongeveer 7 cents gerezen. Overigens waren van Amerikaansche fondsen de 5 en 6 pcts. Vereenigde Staten en Afgestempelde Grenada's zeer gedrukt; de anderen met weinig variatie.

Laatste prijzen ten 5 ure: Oostenr. Metall., 5 pc., 61 1/16 a ⅛; dito Nation., 5 pc., 65⅞ a 15/16.

Handelsberigten.

ROTTERDAM 7 Februarij.
(*Overzigt der Week.*)

Koffij. Uit de eerste hand werden alleen verkocht de 699 b. Java en 214 b. dito triage tot 43 a 46½ en 32½ a 34½ c. Verder bleef de markt zeer vast, echter met beperkten omgang.

Thee vast; de lading Crouch Brothers, dezer dagen binnen, is tegen 25 dezer aangeslagen; men verwacht dat het eene zeer goede lading moet zijn.

Suiker. Ruwe. Uit de hand werden deze week alhier verkocht 262 kr. Sour. per Graham n.° 14 fraai stoom; 487 kan. Batavia per Prinses Amalia n.° 13/14 goed en zeer goed; 1477 kranj. Sour., Samarang en Batavia, zeilende per Benvoirlich n.° 15½ zeer goed; 1100 kranj. Java per Oscar I; 544 kranj. Samarang per Prinses Amalia n.° 15½ zeer goed. Ofschoon de prijzen voor deze partijen betaald niet bekend zijn geworden, zoo kan men die echter aannemen *f* 2 a *f* 2½ onder Nov. te zijn. In den stand der markt is dus geene verandering gekomen en blijft de stemming steeds flaauw. Geraffin. Ten gevolge der flaauwe buitenl. markten blijft de kooplust zeer beperkt.

Rijst. Uit de eerste hand werden verkocht 2000 b. Rangoon tot *f* 7, en 1200 b. Necranzie a *f* 6⅝; gepelde soorten hield men wel zoo hoog.

Specerijen onveranderd.

Tabak. Heden werd de verkoop bekend van 20 en 11 v. Maryland, ex Isabella. Behalve dit vonden deze week geene afdoeningen plaats. Aanstaanden woensdag 11 dezer komen in veiling: 230 p. Java LEMADJANG, 187 p. Java VDZ, 62 p. Java TANL, 230 p. Java BANTENG, 80 p. Java VA, 292 p. Java WONOSARIE, 140 p. Java STOLL, 7 p. Java V, 1 p. Java D. 331 p. Java A & L/PENEWANGANG, 119 p. Java STENGGE, 149 p. Java L & CV; 142 p. Java WR & Z/A, 1395 p. Brazil, 48 cer. Havana, 400 p. Grieksche, 57 p. Mexik., 6 v. en 1 k. Kentucky. Aan de markt komen den 11den bij inschrijving 158 p. Tombac en den 10den 183 en 81 cer. Havana.

Katoen. Op de stille berigten van Liverpool hadden de omzettingen niets te beduiden en had men lager kunnen koopen.

Metalen. Banca Tin deze week afgedaan 1800 bl. tot *f* 70 en 500 bl. tot *f* 70½.

Van *Huiden* werden deze week afgedaan 555 Buffel- ex Hollandia.

Van *Indigo* zijn tegen 25 Maart ca. 550 k. particulieren aanvoer in veiling aangeslagen.

Meekrap veel aangeboden doch weinig kooplust.

Verwhout. Van Dom. Camp. zijn 180 t., binnen per Louize Leonie, afgedaan.

Van *Petroleum* worden van New-York gewacht 1500 v., benevens 100 k. Naphta.

Vetwaren. Palmolie was deze week goed gevraagd; ongeveer 25,000 kil. inf. Kustolie vonden tot div. prijzen koopers, alsmede 4000 kil. la Rivierolie tot *f* 23½. Tegen 18 dezer zijn 257 ton indirecte aanvoer in veiling aangeslagen. Van N.-Amerik. Talk vonden weder 10,000 kil. op lev. a *f* 26 koopers. Zóó blijft te koop. Reuzel met genegen verkoopers, zonder afdoeningen van eenig belang.

Hennep. Den afloop der veiling van 3 dezer hebben wij reeds vermeld. Per stoomboot Triest zijn weder 245 bond. Italiaans. aangevoerd, die met nog div. partijen verwacht per St. Cornelia spoedig in veiling komen; Petersb. Half-Rein vonden 23,000 kil. a *f* 66½ koopers; men vraagt nu *f* 69.

SCHIEDAM 7 Februarij.

Granen. Verkocht: Rogge, 143 ℔ Arch. *f* 228 6/w.
Moutwijn, per Ned. vat zonder fust *f* 13.75.
Jenever, „ „ „ „ „ „ 19.25.
Amst. Proef „ „ „ „ „ „ 20.50.
Alles zonder de belasting.
Spoeling per Ketel.................... „ 1.90.

AMSTERDAM 7 Februarij.
(*Overzigt der Week.*)

Koffij. Hoewel de markt zeer vast gestemd blijft, ging er echter weinig om; afdoeningen uit de eerste hand vonden niet plaats.

Thee vast maar stil.

Suiker. Van ruwe werden verkocht 2400 k. Havana n.° 12 ruim fraaije kwal. tot *f* 29, ca. 2000 kr. Java nieuwe oogst tot geheime prijzen, omtrent *f* 2 onder November, en ruim 100 v. Surin. tot *f* 21½ a *f* 24½; prijsnotering onveranderd. Van geraff. zijn weder eenige partijen Crushed Melis bij B. en H. en W. en Z. tot de vroegere prijzen afgedaan; de kooplust is niet algemeen; de raffinadeurs werken niet druk en hebben geen groot

Weerkundige Waarnemingen op 7 Februarij 1863. — 8 uur v. m.

NAMEN der PLAATSEN.	BAROMETER te Maastricht en verschil.	WIND. rigting.	WIND. kracht.	TEMPERATUUR.	TOESTAND DER Lucht.	TOESTAND DER Zee.
	Millim.			*Celsius.*		
Hartlepool	— 1. 8	W.N.W.	—	+ 10. 0	schoon.	slecht water.
Groningen	— 3. 3	Z.W.t.W.	16	+ 7. 2	—	—
Helder	— 2. 5	Z.W.	8	+ 7. 2	—	—
Yarmouth	—	W.	—	—	bewolkt.	—
Vlissingen	— 1. 1	W.t.Z.	10	+ 7. 6	—	—
Maastricht	764. 6	W.Z.W.	3	+ 9. 2	—	—
Portsmouth	+ 3. 1	W.	—	+ 9. 4	regen.	slecht water.
Plymouth	+ 2. 8	W.t.N.	goede bries.	+ 11. 1	dampig.	„
Havre	+ 4. 8	W.	0	+ 8. 4	dikmistig.	stil.
Parijs	+ 2. 3	W.Z.W.	5	+ 7. 1	betrokken.	—
Brest	+ 2. 5	Z.W.	0	+ 9. 5	dikmistig.	slecht water.

Alzoo grootste verschil in Nederland M 3. 3 G; generaal idem Hv 8. 1 G.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. (Z.W.)
7 febr. Niets gepasseerd.

Hellevoet *Aangek.*
7 febr. *Hollander* (s), Bord.
Vertrokken.
Lord Raglan (st.), Newc.
Holyrood (st.), Leith
Eagle (st.), Goole
(W. Z. W.)

Brielle *Aangekomen*
7 febr. *John & Charles*, Hopkins, Rochester
Vertrokken.
Magnet (st.), Londen
Cologne (st.), d.°
Hawk (st.), Hull
(W.—W. ten Z.)

Maassluis (W.)
7 febr. Niets gepasseerd.

Texel (W.) *Aangek.*
6 febr. *Helene*, Kruse, Londen
Graaf v. Rechteren (st.), Hull
Vertrokken.
7 *Lion* (st.), Londen

Vlie *Aangekomen*
4 febr. *Weltevreden*, de Boer, Newcastle
Vertrokken.
5 *Zuiderzee*, de Jong, Havana

—o—

Overland-Mail.

Singapore *Aangek.*
29 dec. *Sourabaija*, de Boer, Hong Kong
(vertr. 31 n. Akyab)
Vertrokken.
24 *Quatre Bras*, Nieuwenhuys, Rangoon
29 *Davo*, Wijtenhorst, Shanghae

—o—

Fernambuck *Vertr.*
3 jan. *de Valk*, Strijbos, Paraïba

Napels *Aangekomen*
30 jan. *Anna Paulowna* (s), Haack, Amsterdam

Londonderry *Aang.*
3 febr. *Concordia*, Zeeff, Saffi

Falmouth *Vertr.*
5 febr. *Star of Hope*, Eunson, (v. Alexand.) Koogerpolder

Plymouth *Vertr.*
5 febr. *Benvoirlich*, Jenkins, (v. Batavia) Rotterdam

Portland *Aangek.*
5 febr. *Adriana Sophia*, van Slooten, Newcastle naar Palermo

Cowes *Vertrokken*
5 febr. *Johanna Bartha*, Fenenga, (v. Girgenti) Antwerpen

Deal *Gepasseerd*
5 febr. *Dirkje*, Deen, Newcastle n. Triëst

In **Duins** *Aangek.*
5 febr. *Amalia*, Bakker, Amst. n. Triëst
Consul Voelkel, Bakker, Newcastle n. Lissabon

Newhaven *Aangek.*
4 febr. *Integrity*, Harnden, Rotterdam

Londen *Uitgeklaard*
5 febr. *Andreas*, Greiff, Amst. en Zaandam
Renske, Nepperus, Amst.
6 *Petronella*, de Vries, d.°
In lading.
Otto, Sap, Amsterdam
Drie Zusters, Dijkstra, Norrköping

Gravesend *Aangek.*
6 febr. *William Simpson*, Napier, Batavia

Hull *Aangekomen*
5 febr. *Johannes*, Jongebloed, Minatitlan

Shields *Vertrokken*
5 febr. *Alpha*, Rotterdam
Brandon, dito

Stettin *Aangekomen*
vóór 4 febr. *Hendrika*, Waterborg, Amst.
Vertrokken.
4 *Anna Arnoldina*, v. Wijk, Livorno
5 *Marie Emilie*, Last, Schiedam

Bolderaa *Vertrokken*
30 jan. *Marchina Rosetta*, Vos, Stettin

Elseneur *Vertr.*
5 febr. *de Unie*, Posta, (v. Bergen) Memel
(na volbragte reparatie)

—o—

Amsterdam 7 febr. Van de lading uit het schip *Vikingen*, kapit. Amland, van Taganrog n. Koogerpolder, onder Zandvoort gestrand (bev. gemeld), zijn, volgens brief van Wijk aan Zee dd. 6 dezer, 65½ lasten rogge, waarvan 50 beschadigd, geborgen.

Vlissingen 5 febr. De *Marie*, kap. Andersen, van Londen n. Gent, op den Zuid-Kraaijer aan den grond geraakt (zie ons vorig N.°), is met hoog water vlot gekomen en naar Terneuzen gesleept.

— De Deensche brik *Johann Christoph*, kap. Wehrmann, van Gent n. Hamburg, is heden alhier in de haven gekomen om te repareren.

Helgoland 5 febr. Het schip *Nijverheid*, kap. Koops, van Amsterdam n. Nantes, is op het Zand-Eiland verongelukt, doch het volk gered.

—o—

6 februarij. De wind te **Falmouth** en **Deal** W.

—o—

Rotterdam *Uitgekl.*
6 febr. *Willem*, de Weerd, Valparaiso

Hellevoet *Zeilklaar*
Fantasie, Forbeck, Buenos-Ayres
Eagle, Garwood, Ipswich
Jane Elizabeth, Morris, Newcastle
Annie, Winship, d.°
Emma, Thomas, d.°
Mary Louisa, Marker, d.°

—o—

Amsterdam *Vertr.*
6 febr. *Anton & Jacob*, Ouwehand, Lissabon
Californië, de Wijn, Liverpool

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 8 febr.: 1ste getijde 6 ure 1 min.; 2de get. 6 ure 25 min.; — 9 febr. 1ste get. 6 ure 39 min.; 2de get. 7 ure 3 min.

Arnhem. Waterhoogte 7 febr. 2.37 el. (gev. 7 d.)

Keulen. Rijnhoogte 6 febr. 9 v. 11 d. Rijnl. (gevallen 2 d.)

Cargalijsten.

Rotterdam.

TRIEST, Theresia, J. Wekenborg. — 73 v. Krenten, 1 v. Rozijnen, 2 v. Carobbe, C. Hemmann en Co.; 124 v. Krenten, Westplate en Gleichman; 20 v. dito, C. Steinweg; 10 v. dito, W. A. Fuchs en Co.; 2 v. Rozijnen, 3 v. Gom, 200 b. Sumak, J. H. Claus en Co.; 10 b. Laurierbladen, 4 v. Gom, 20 v. Krenten, Ph. van Ommeren; 20 v. dito, Schmitz en Fassbender; 50 b. Sumak, van der Kun en van Schelle; 2 v. Krenten, 7 v. Galnoten, 179 b. Sumak, F. A. Voigt en Co.; 128 b. dito, 6 v. Carobbe, Order.

Amsterdam.

BORDEAUX, Médéa (st.) — 40 f. Wijn, P. Hoppe; 24 k. dito, Haages en Levert; 136 z. Noten, P. Jurrjens; 110 z. dito, A. en E. Jurrjens; 4 f. Terpentijnolie, J. W. Vissering; 4 f. dito, N. C. Westerman en Zn.; 39 f. en 107 k. Wijn, 1 f. Cognac, 59 f. Terpentijnolie, 61 k. ingemaakte Vruchten, 54 k. Pruimen, 5 k. Drop, 1 f. Cremor Tartari, 19 k. Sardines, 40 k. Stroop, 3 f. Brandewijn, 5 b. Veêren, 3 b. en 2 oksh. Amandelen, 14 oksh. Honig, 10 b. Anijszaad, 10 k. Bonbons, 2 k. Olijven en 125 z. Noten, Order.

belang om te verkoopen. Kandij blijft goed te plaatsen. Stroop *f* 17.

Rijst. De afdoening van 4534 b. ongepelde Indramayoe Tafel- aan één huis tot geheimen prijs voor export, bragt eene zeer vaste stemming te weeg; de houders, vooral van gepelde Tafel-, alsmede van grove soorten Java, zijn over het algemeen hoog gestemd, zoodat de omzettingen dien tengevolge van geene groote beteekenis waren, daar de prijzen al vrij hoog te noemen zijn voor de speculatie. In andere soorten bepaalde zich de omzet tot de consumtie.

Vruchten. Na den afloop der veiling van de partij Muscadel Rozijn vonden er geene verdere afdoeningen plaats.

Specerijen. Kaneel n.° 3 meer aangeboden. Noten n.° 1 1862 tot 62 c. afgegeven. Nagelen minder begeerd.

Tabak. Het buitengewoon zachte weder heeft aanleiding gegeven, dat verschillende houders het in den regel eerst later geschikte tijdstip tot het aan de markt brengen van partijen Maryland eenigzins vervroegden; daar echter de behoefte geen gelijken tred met het voorspoedige saizoen heeft gehouden, zoo was het niet te verwonderen, dat er ook geene verkoopen tot stand kwamen. Ook konden de eischen der houders, ofschoon geheel in verhouding der Amerik. markt, niet van dien aard zijn dat er speculatiegeest door werd opgewekt. De afdoeningen kunnen intusschen slechts als voor eenigen tijd verschoven geacht worden, daar de gesteldheid der markt zeer vast is. Per President Smidt werden aangevoerd 640 v. Maryl., terwijl ook nog 40 p. Java werden aangevoerd, waarvan het hoofdm. nog onbekend. In de a. st. week hebben wij ook nog, behalve de vroeger gemelde, de volgende veilingen te wachten: 1093 p. Java, hoofdm. P K/Malang; 102 p. d.° dito N B L; 35 p. dito dito G; 149 cer. St. Dom.; 500/2 k. Malang Cigaren; 1,470,000 diverse dito. Op 12 dezer zullen bij inschrijving worden aangeboden: 43 p. Java, hoofdm. A B/Malang. Voorraad 2116 v. Maryl., 234 p. Braziel, 86 k. Seedleaf, 149 cer. St. Domingo en 3426 pakken Java.

Katoen in eene gedrukte stemming zonder handel van eenige beteekenis.

Metalen. Na de bekend gemaakte afdoeningen van Banca Tin, ging er sedert niets in om en bleef tot *f* 70½ aangeboden. Koper flaauw ten gevolge der verlaging op de Engelsche markt.

Droogerijen enz. Behalve de veiling van Gutta Percha op 4 dezer, die reeds gemeld is, hebben wij geene belangrijke afdoeningen te vermelden. Van Bindrotting kwamen aan de markt en werden tot vaste prijzen afgedaan: 1000 boss. per Paul Johan, 1000 boss. per L. A. Bang en 5000 boss. per Gevalia.

Indigo in geheel onveranderde stemming. Bij particulieren zijn weder 150 k. aangevoerd, die spoedig aan de markt zullen komen. Te Rotterdam zullen op 25 Maart door particulieren 547 k. Java geveild worden.

Verwhout. In St. Dom. Camp. vindt alleen tot vorigen prijs eenige handel plaats. Geelhout geheel onveranderd. In Roodhout is niets omgegaan.

Harst en *Terpentijnolie* blijven bij weinig handel op vorige prijzen gehouden.

Meekrap met redelijken handel tot onveranderde prijzen.

Vetwaren. Talk en Smeer door gebrek aan voorraad zonder handel. Reuzel vast in prijs; 200 v. zijn zeilende afgedaan; ook was in de 2de hand nog al vraag voor consumtie. Traan: afgedaan 25 ton bruine Berger tot *f* 52; andere soorten met weinig handel. Ansjovis onveranderd. Palmolie. Bekend geworden de afdoening der lading Eugène tot geheimen prijs.

Hennep. Er is bij partij gedaan in Riga Poolsche Rein tot *f* 77 en *f* 78. De prijzen zijn algemeen zeer vast.

Jenever meer gevraagd; Amst. proef *f* 17⅝ a *f* 18; Amerik. dito *f* 20⅛ a *f* 20⅝; Londen dito *f* 21⅛ a *f* 22.

Granen. Nog tegen Maandag a. s. in veiling aangeslagen: circa 8 last 125 ℔ Mecklenb., en 3 l. 114 ℔ Tarwe, en wegens zeeschade: circa 17 l. 113, 114 ℔ gebroeide Taganrog Rogge. De verkoop der Tarwe geschiedt per 2400 en die der Rogge per 2100 kilo. En tegen Woensdag, wegens zeeschade: circa 90 l. 120, 123 ℔ Galatz Rogge, op het water liggende.

Koolzaad. Heden is gedaan op 9 v. Olie, te leveren in April a. k., a £ 93.

Ter beurze aangeslagen de volgende telegram uit Liverpool van heden:

Katoen. Onveranderde markt, loom en onregelmatig.

MIDDELBURG 5 Februarij.

Granen, Zaden enz. Tarwe was minder aan, en daar houders algemeen hooger hielden, zoo kon men niet dan met moeite aan vorigen weekprijs koopen. Rogge bleef meestal in een doen. Gerst meer gevraagd en had genegen koopers. Witte en Bruine Boonen werden hooger gehouden, daarin ging alzoo weinig om. Erwten voor de zaai en cons. met eenige vraag, weinig komen er meer voor. Paardenboonen, die weinig getoond werden, hadden genegen koopers. Men kocht heden: puike N. Zeeuws. Tarwe *f* 9.25, gewone *f* 9.20 a *f* 9.10, jar. Walch. dito zonder vraag noch handel, puike N. Walchers. *f* 9.70 a *f* 9 naar kwal. Rogge *f* 7 a *f* 6.75 de mud verhandeld. Puike Winter Gerst *f* 5.30, ligte soorten onverkooplijk. Puike Zomer- *f* 4.75 en *f* 4.70, mindere *f* 4.50 de mud. Puike Walch. Witte Boonen *f* 9 a *f* 8.75, gewone *f* 8.50, mindere *f* 8.25. Puike Walchers. Bruine dito *f* 9.25 a *f* 9. Walchers. Groene Erwten *f* 7.25 a *f* 7, puike voor de zaai zijn tot *f* 7.50 gekocht. Walch. Paardenboonen *f* 6.50 a *f* 6.25 gekocht. Zeeuws. Erwten noch Paardenboonen waren ter markt. Koolzaad niet getoond. Raapolie *f* 54, Patent- *f* 56, Lijn- *f* 46.50 a *f* 47 per vat op 6/w., op cont. *f* 1 lager. Harde Lijnkoeken *f* 12 per 104 stuks.

GRONINGEN 6 Februarij.

Granen, Zaden enz. De omzet aan onze markt was heden van weinig beteekenis. Tarwe tot vorige prijzen langzaam afgaande. N. Rogge weinig aan en 10 c. hooger, buitenl. tot onveranderde prijzen. Boekweit goed prijshoudend. Gerst moeijelijk alleen aan pelders te plaatsen. Haver in alle soorten zeer weinig begeerd en moeijelijk vorige prijzen te bedingen. Paardeboonen in de beste soorten iets meer gevraagd. Gort bij eenigen omzet meest als voren. Koolzaad niets in puike kwal. ter veil. Raapolie *f* 50½. Lijnolie *f* 40½.

LONDEN 6 Februarij.

Suiker met goede vraag op speculatie en belangrijke omzettingen; Suiker tot 39/ en daaronder is 3 a 6 d. en zeer laag bruin 6 d. a 1/ hooger. De verkoopen van W. I. bedroegen 798 v. 1200 k. Havana n.° 11½ a 12 bedongen 37/6, 4360 z. Mauritius werden tot 3 a 6 d. verhooging afgedaan. Geraff. stil doch vast; ord. lompen 46/. — *Rum* vast; Demerary 1/6, puike 1/7. — *Koffij.* Native Ceylon vast; goed ord. klein a goed ord. grof 72/6 a 74/6. Plant. vast; laag midd. klein a midd. grijsachtig Suranan aard 82/ a 85/. — *Rijst.* Witte Bengal flaauw; laag middl. en middl. oud hard 11/ a 11/6, goed grof hard 11/6 a 12/6. *Peper.* Zwarte Singapore 3⅝ a 3¾, Witte 5½ a 5⅞ d. — *Katoen* flaauw. — *Metalen.* Schotsch Gietijzer stil 54/. Tin flaauw; Straits 120/. — *Lijnzaad* vast; Madras loco 70/6, Patna 66/. — *Oliën.* Lijn- vast; loco 44/, Julij/Dec. 39/9 a 40/, Raap- iets vaster, Cocos- in een doen Ceylon 52/, Cochin- 56/6 a 57/. Palm- stil 39/6 a 41/, Terpentijn- flaauw 96/ en 115/, Petroleum 2/ a 2/2. — *Talk* flaauw en in veiling 6 d. lager. P. Y. C. loco 44/6, tot Maart 45/, Maart 44/6 a 44/9, April/Junij 44/9, Oct./Dec. 47/ verkoopers.

Graanmarkt met goeden aanvoer van buitenlandsche artikelen. Goede Engelsche en buitenlandsche Tarwe prijshoudend. Amerik. Meel vast. Gerst willig. Boonen gevraagd tot vorige prijzen. Erwten flaauw. Haver vast. Lijnzaad als voren. Raapzaad vast. Puik rood Klaverzaad wel zoo hoog in prijs. De aanvoeren van 2 tot 5 dezer bedroegen: Tarwe 6940 q., Gerst 5060 q., Haver 3300 q., Meel 580 z. en 11,660 vtjs.

LIVERPOOL 5 Februarij.

Suiker bijna onveranderd, Cuba Muscovados 34/ a 35/. — *Rijst.* Ballam 8/. — *Jute.* 330 b. bedongen £ 23.15 a £ 25. — *Hennep.* 500 b. Manilla bedongen £ 24.15 a 25.5.

ANTWERPEN 6 Februarij.

Koffij vast. — *Granen* en *Oliezaden* onveranderd. — *Petroleum* fr. 71 a 73. — *Wol* prijshoudend.

HAVRE 4 Februarij.

Katoen. De verkoopen bedroegen te zamen gisteren bijna 1300 b., onder anderen eene partij Amerik. tot fr. 270 voor bas New-Orleans, zijnde eene belangrijke prijsverlaging. Heden is de markt stil en tot 3 ure werden nauwelijks 260 b. verkocht. Goed ord. Tinnevelly bedong fr. 195. — *Koffij.* Rio ongew. fr. 87½ a 92 entr. — *Huiden.* B.-A. gedr. Ossen- fr. 109, gez. M.-V. Paarden- fr. 14. — *Asschen.* Amerik. Paarl- fr. 46, Pot- fr. 40. — *Reuzel.* Amerik. fr. 51½. — *Cacao.* Para fr. 75.

5 Februarij.

Katoen stil; bas fr. 270, très bas fr. 250 a 255, Tinnevelly fr. 195; in andere artikelen ging niets om.

AVIGNON 4 Februarij.

Meekrap voortdurend stil, met neiging tot daling. Men noteert: Racin rosé fr. 31 a 33, dito Palud fr. 37 a 39, dito Napels 18/m. fr. 37 a 37½, dito dito 30/m. fr. 38½ a 39, gemalen rosé fr. 42 a 44, dito Palud fr. 43 a 50.

HAMBURG 6 Februarij.

Koffij. De markt is zeer vast. Omgezet ca. 2000 b. diverse soorten, waaronder 1200 b. Maracaibo.

LAGUAYRA 6 Januarij.

Koffij. Er werd hier tot $ 22 betaald, doch heden is weder tot $ 20⅝ te koop en zoodra de nieuwe oogst ter markt komt, zal het artikel nog lager gaan; men moet echter niet rekenen op de vroegere prijzen van $ 15 a 18.— *Cacao* vast; Carupano $ 25 a 38, Rio Chico $ 35 a 45, Sotovento superior $ 41. In Februarij en Maart verwacht men grooteren aanvoer. — *Wissel* op Parijs fr. 3.95, Londen $ 6.50.

CEARA 16 December.

Door geldgebrek zijn de prijzen der meeste artikelen lager. *Koffij.* Laatste prijs 7000 r., waarvoor echter geen koopers meer zijn. — *Katoen* lager op 12 $ 600 a 13 $ 600. — *Suiker* met minderen aanvoer; Muscovados 1600 a 1700 r., ord. blond Muscovados 1800 r. — *Huiden.* Dr. gez. 5700 a 5800 r. — *Gom Elastiek* 11 $ 000 a 11 $ 500. — *Wissel* zonder omzet.

ADVERTENTIEN.

Bevallen van eene DOCHTER *E. BERNDSEN*, Echtgenoote van J. J. PIRETS.
Rotterdam
7 Februarij 1863.
Algemeene kennisgeving.

Heden overleed, in den ouderdom van 71 jaren en 4 maanden, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer ARIE DRAPERS.
Mede uit naam zijner Kinderen en Behuwdkinderen,
Wed. AA. DRAPERS,
Algemeene kennisgeving. geb. DE VAAL.
Krimpen a/d. Lek 7 Februarij 1863.

De Familie REUCHLIN betuigt haren dank voor de bewijzen van deelneming in het verlies, dat zij onlangs geleden heeft.

MAATSCHAPPIJ
tot Bevordering der Toonkunst.
Afdeeling Rotterdam.

MUZIJKSCHOOL.

Aan de Belanghebbenden wordt hiermede berigt, dat WOENSDAG den 11den en DONDERDAG den 12den dezer, des voormiddags van 2 tot 4 ure, in een der Localen van de Muzijkschool, aan de Nieuwemarkt, eene Commissie zal Zitting houden tot het

Aannemen van Leerlingen,

voor den Cursus, die met 1 Maart e. k. zal aanvangen.
Rotterdam Namens het Afdeelings-Bestuur,
6 Februarij 1863. J. R. SMALT, *Secretaris.*

Koninklijke Nederlandsche
YACHT CLUB

De VIERDE LEZING

van **Dr. A. PIERSON**, die bepaald was op Dingsdag 17 Februarij, zal plaats hebben op MAANDAG 16 FEBRUARIJ 1863.
De Raad,
JOOST VAN VOLLENHOVEN,
Vice-President.
J. HAVELAAR, *Secretaris.*

HOLLANDSCHE
MAATSCHAPPIJ van LANDBOUW.
AFDEELING
Rotterdam, Schiedam en Omstreken.

ALGEMEENE VERGADERING,

op DINGSDAG 17 FEBRUARIJ 1863,
des voormiddags ten 11 ure, in de *Stads-Herberg*, van den Heer **Leygraaff**, aan het Nieuwewerk te Rotterdam.

Punten ter Behandeling:

1.° Uitreiking der Prijzen aan de Bekroonden op de Algemeene Tentoonstelling te 's Hage.
2.° Opneming van de Rekening der Afdeeling over het jaar 1862.
3.° Mededeelingen van het Bestuur en Voorstellen ter tafel te brengen.

Namens het Bestuur,
H. DE BIE, *Secretaris.*

NB. Ingevolge besluit der laatstgehoudene Algemeene Vergadering zullen voortaan geene **Convocatie-Biljetten** meer worden rondgezonden maar de Oproepingen alleen in Couranten geschieden.

ROTTERDAMSCH LEESKABINET.

Algemeene Vergadering,

voor de LEDEN, ingevolge Art. 5 der Statuten, op **27 Februarij 1863**, des avonds ten 7 ure, in de Zaal der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen.*

Kiesvereeniging ORDE.

VERGADERING

op *Dingsdag* 10 *dezer*, ten 2 ure, in de Concertzaal in de Bierstraat, tot het bespreken en stellen van een **CANDIDAAT** voor het **Lidmaatschap** der **Tweede Kamer** van de **St.-Gen.**, in plaats van den Heer I. D. FRANSEN VAN DE PUTTE.
Rotterdam 7 Februarij 1863.
Namens het Bestuur,
W. S. VAN REESEMA, *Voorzitter.*
M. MEES, *Secretaris.*

Aan de KIEZERS
in het District
ZIERIKZEE.

Toen mij voor eenige dagen de Candidatuur voor het **Lidmaatschap** der **Tweede Kamer** uit uw District werd aangeboden, vond ik de vrijheid die aan te nemen; het was te voorzien dat er nog al strijd zou bestaan, maar ik vermoedde niet, dat men zulke onkiesche Annoncen en Artikelen, zoowel tot aanbeveling als bestrijding, zou plaatsen, in sommige waarvan ook mijn naam is genoemd, en dit geeft mij aanleiding om openlijk aan mijne Vrienden te verzoeken zich wel te willen onthouden om mij door dergelijke Artikelen te doen aanbevelen, terwijl ik hun verzeker dat ik mij wil verheffen boven de kwetsende middelen welke tegen mijne Candidatuur worden aangewend. Geboren en opgevoed in uw District, alwaar ik twintig jaren onafgebroken, zoowel in openbare als administratieve betrekkingen bij Gemeenten en Polders werkzaam was, meen ik genoegzaam aan u bekend te zijn, dan dat men zich van zulke middelen zou moeten bedienen om mijne tegenstanders te bestrijden of mij aan te bevelen.
's Hage 7 Februarij 1863.
GOEKOOP Dz.

Medekiezers!

Van onderscheidene zijden worden wij aangezocht om als **Lid** der **Tweede Kamer** der **Staten-Generaal** te kiezen òf een *conservatief oud Lid*, òf een geheel van het Gouvernement *afhankelijk* en *ondergeschikt Ambtenaar*; na ernstig onderzoek is het ons overtuigend gebleken, dat geen van beide voor ons geschikt zijn. Wij zullen ons onthouden van personaliteiten, maar te gewigtig is de zaak, om niet gemoedelijk overwogen te worden en alle hartstogtelijkheid ter zijde te stellen. Wij hebben noodig een eerlijk, verlicht en onafhankelijk man, die onze belangen en behoeften kent, die lust en moed heeft ze met ijver voor te staan; dat mogen wij met het volste vertrouwen verwachten van den Heer

C. GOEKOOP Dz.,

wonende te *'s Gravenhage*; iemand die zestien jaren lang in ons District in Gemeente- en Polderzaken is werkzaam geweest; het meeste vertrouwen genoot, en zich altijd als een man van vooruitgang heeft doen kennen; waarom wij dien Heer dan ook met ernst aanbevelen.
ZEER VELE KIEZERS.

Verkiezing te *Zierikzee.*

KIEST eenparig den Heer

C. GOEKOOP Dz.,

die reeds in 1853 heeft geholpen den Heer ANEMAET uit de Kamer te verdringen en den Heer BOEIJE te doen Kiezen, en alzoo dit liberale Ministerie te doen vallen.

Medekiezers!

Met groot genoegen lazen wij het voornemen van een aantal Kiezers in het District *Zierikzee*, om bij de aanstaande Verkiezing voor een Lid van de **2de Kamer** der **Staten-Generaal**, hunne stem uit te brengen op den Heer

Mr. J. E. VAN DEN BROEK.

In 1852 tot Burgemeester van Sommelsdijk benoemd, heeft hij die gedemoraliseerde Gemeente door zijne krachtige en vaste beginselen tot orde teruggebragt en daarin de veiligheid van personen en goederen verzekerd. Tot Kantonregter in het Kanton Sommelsdijk in 1859 benoemd, is door diezelfde vaste en strikte beginselen de openbare veiligheid in het Kanton in groote mate toegenomen.

Sluit u dus met ons aan, door den Heer ANEMAET in diens rigting te doen vertegenwoordigen door hem, die zoowel wegens kunde als onafhankelijkheid algemeen vertrouwen verdient en alle eigenschappen van een waardig Volksvertegenwoordiger in zich vereenigt, en brengt met ons uwe stemmen uit op den Heer

Mr. J. E. VAN DEN BROEK,

Kantonregter te Sommelsdijk.
VELE KIEZERS IN HET DISTRICT
ZIERIKZEE.

Verkiezing te *Zierikzee.*

Men tracht den Heer VAN KERKWIJK verdacht te maken, doordien hij Ambtenaar is, en daardoor niet onafhankelijk. Wij kunnen evenwel mededeelen, dat, als de Heer VAN KERKWIJK benoemd wordt, hij zijn ontslag uit de active dienst zal nemen; laat U dus niet weerhouden en kiest

J. J. VAN KERKWIJK.

Al degenen die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van den Heer **JACOB PIETER WOUTERSZ,** *gepensioneerd Kapitein ter Zee*, gewoond hebbende en den 23 December 1862 overleden te Rotterdam, worden verzocht daarvan ten spoedigste **opgaaf** of **betaling** te doen, aan het Kantoor van de Notarissen PAATS en NIERSTRASZ, in den Oppert, wijk 6, n.° 8, aldaar.

BILLETTEN
van Drie Honderd Roebels
VAN DE
STAATSBANK te *St. PETERSBURG.*

De Heeren HOPE & Co. adverteren, dat de van hunnentwege gestempelde **COUPONS**, verschijnende den 1sten Februarij 1863 ouden Stijl, van Rs. 12.— ieder, zijnde een jaar Interest van 4 percent op bovenvermelde Biljetten, uitgegeven krachtens Keizerlijke Oukaze van den 16den December 1860, van den 13den Februarij af betaald worden door de *Associatie-Cassa* met *f* 21.97 voor iedere Coupon van Rs. 12.—.
Amsterdam, 6 Februarij 1863.

ILLUMINATIE.

Tegen den 19 dezer bevelen de Ondergeteekenden zich aan tot het leveren van

goed gevulde LAMPIONS.

J. MOULIJN & Co., Hang, 4, n.° 50.
Wed. H. VAN ANDEL, Prinsenstraat, 9, n.° 285.
L. P. KLEYWEG, St. Jacobstraat, 6, n.° 301.
Rotterdam 7 Februarij 1863.

BONNETERIE
CHEMISES SUR MESURE.
CHs. COUCKE,
515, Hoogstraat.

GAZKOLEN-COKES,

voor zoover de voorraad strekt, dagelijks te verkrijgen aan de **Nieuwe Rotterdamsche Gazfabriek**, tegen den Prijs van **ZEVENTIG CENTS** per **Mud**, met inbegrip van den Stedelijken Accijns.

KNAPPE LOOPJONGENS

kunnen geplaatst worden bij den Boekhandelaar P. C. HOOG, Hoofdsteeg, alhier.

TE KOOP: eene te Lage Zwaluwe zeer goed aan het Water gelegen

BIERBROUWERIJ,

met HUIZING, SCHUUR, ERF en INVENTARIS, die een **ruim bestaan** oplevert. Te bevragen met franco Brieven, bij H. W. DEN ENGELSE te Lage Zwaluwe.

MANUFACT.

Een JONG MENSCH, welke 4 jaren in het **Vak** van Manufacturen werkzaam geweest is, wenscht zich gaarne **GEPLAATST** in dergelijke Betrekking, het zij hier of elders. Brieven *franco*, onder J. B., aan het Bureau dezer Courant; Hoogstraat 10—77.

In een stil Gezin, P. G., in het midden dezer Stad, biedt zich de gelegenheid aan tot

INWONING

en **Huiselijk Verkeer**, voor **één** of **twee** Personen, hunne werkzaamheden buitenshuis hebbende. Informatien te bekomen aan het Bureau der Rotterdamsche Courant, Hoogstraat, 10—77.

TE HUUR,
tegen 1 Augustus 1863:
Eene KLEEDERBLEEKERIJ,

met daarbij behoorende **WONING** en verdere **GEBOUWEN**, aan den Goudschen Singel. Te bevragen bij J. G. BLESGRAAFF, Mr. Timmerman, Beneden-Oostzeedijk, wijk 13, n.° 135.

WORDT TE KOOP AANGEBODEN
een extra welbezeild goed onderhouden
Nederlandsch
KOFSCHIP,
groot 89 Tonnen.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij de Makelaars F. N. & W. H. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT, te Rotterdam.

Ligt in Lading
NAAR

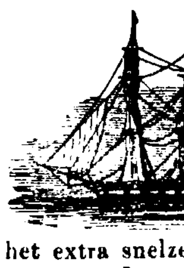

SINGAPORE
HO...

het extra snelzeilend gekoperd Nederl. BARKSCHIP

Gebroeders Houtman,

Kapit. G. C. H. WITHOFF,
om in den loop der maand Maart te vertrekken.
Adres bij de Cargadoors P. A. VAN ES & Co. en VLIERBOOM & SUERMONDT.

ROTTERDAM EN HULL,

voor PASSAGIERS en GOEDEREN.
Het Stoomschip **SWALLOW**, Kapit. CH. HARDY, vertrekt van ROTTERDAM naar HULL **Woensdag 11 Februarij 1863**, des morg. vroeg.
Adres bij *SEEUWEN & Co.*

STOOMBOOTVAART
OP
SCHOTLAND,
voor PASSAGIERS en GOEDEREN.
Naar LEITH,

het Stoomschip **VOLUNTEER**, Kapitein JOHN CAIRNS, vertrekt **Zaturdag 14 Februarij**, des morgens vroeg.
Adres bij G. LEVINGSTON & ZOON en J. A. HOUWENS, Agenten te Rotterdam, en bij DONALD R. MACGREGOR, Agent te Leith.

SCREW STEAM SHIPPING COMPANY
Wekelijksche Dienst
TUSSCHEN
ROTTERDAM en LONDEN,
voor GOEDEREN en VEE.
Het Engelsch Schroefstoomschip
Earl of Auckland,

Kapitein WILLIAM W. APPLETON, vertrekt **Dingsdag Avond 10 Februarij.**
Adres bij de Agenten G. LEVINGSTON & ZOON en J. A. HOUWENS, te Rotterdam, en W. H. CAREY & SON, 34 Mark Lane, Londen.

ROTTERDAM—GRANGEMOUTH

in directe verbinding met **GLASGOW,** door het **Forth- en Clyde-Kanaal.**
Het Stoomschip **LOUISE**, Kapit. P. J. VAN DER GRIENT, zal van hier naar **GRANGEMOUTH** vertrekken ZATURDAG 14 Februarij, des morg. vroeg.
Adres bij *D. BURGER & ZOON.*

Rotterdam en Hull.
STOOMBOOTDIENST.

Het Engelsch Stoomschroefschip ***IRWELL***, Kapitein JAMES FORTH, vertrekt van ROTTERDAM naar HULL **Woensdag den 11 Februarij**, des morgens vroeg.
Adres bij de Agenten *BOUTMY & Co.*